

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Csörög Község Önkormányzata

*„Megtanultam, hogy egy embernek
csak akkor van joga a másikra felülről lenézni,
amikor annak talpra állni nyújt segítő kezét.”*

Gabriel Garcia Márquez

2023. november 28. – 2028. november 28.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	7
Célok	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	31
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	44
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	48
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	52
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	55
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	58
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	59
1. A HEP IT részletei	59
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	59
Jövőképünk.....	61
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	63
3. Megvalósítás	73
3.1 A megvalósítás előkészítése	73
3.2 A megvalósítás folyamata	73
3.3 Monitoring és visszacsatolás	75
3.4 Nyilvánosság	75
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	76
4. Elfogadás módja és dátuma.....	76

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Az Országgyűlés elismerve minden ember jogát ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, azon szándékától vezérelve, hogy hatékony jogvédelmet biztosítson a hátrányos megkülönböztetést elszenvedők számára alkotta meg az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt (a továbbiakban: Ebtv.).

Az Ebtv. 31. §-a előírja, hogy a települési önkormányzat öt évente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el. A törvény szerint a helyi esélyegyenlőségi programban helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

Összhangban az Ebtv.-ben rögzített, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) rendelkezéseivel, a Belügyminisztérium által kiadott „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentum alapján, Csörög Község Önkormányzata (továbbiakban: Önkormányzat) Helyi Esélyegyenlőségi Programban (továbbiakban: HEP) rögzíti az esélyegyenlőség megteremtése érdekében szükséges feladatokat.

Az Önkormányzat vállalja, hogy a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését összehangolja az elkészült és elfogadott HEP-pel. Vállalja továbbá, hogy a HEP elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés, valamint a szociális ellátórendszer állami és nem állami fenntartóira.

A település bemutatása

A község Pest vármegyében, a Váci járásban, Váctól délre alig 10 km-re található. Csörög fiatal településnek tekinthető, mivel önálló községgé csak a köztársasági elnök 2001. év augusztus 23-án kelt 96/2001. (VIII. 27.) számú határozatával vált, amely határozat a következő önkormányzati választás napjával, vagyis 2002. október 20-ával vált hatályossá.

A falu 2002. előtt Sződ községhez tartozott, igazából nem volt gazdája a falunak, az önállósodás után számos területen hátrányban volt az infrastrukturális ellátottság tekintetében: szinte sehhol sem volt szilárd burkolatú út, nem volt polgármesteri hivatal, óvoda, iskola, romos volt az orvosi rendelő, a posta. Az azóta eltelt 21 év sok pozitív változást, fejlődést hozott a településnek, különösen 2019. óta ért el komoly eredményeket Csörög.

Az önállóság 21 éve alatt komoly eredményeket ért el a község. Van már Polgármesteri Hivatal, működik a Posta Hivatal, megépült az Egészségház, van egy gyönyörű 75 férőhelyes óvoda, benne egy 9 férőhelyes mini bölcsődével, szinte a teljes település szennyvízhálózattal ellátott, több utca vált aszfaltossá, folyamatosak az útkarbantartások, kiépült a térfelügyelő kamerarendszer.

Természetesen még mindig sok a hiányosság: még mindig kevés a szilárd burkolattal rendelkező út, kevés a járda, a vasútállomáson nincs fedett várakozóhely, nem üzemel legalább fiókgyógy-szertár, a külterületen még mindig nincs vezetékes ivóvíz, nincs általános iskola, hiányzik a szabadterei és a zárt közösségi színtér, melyben rendezvényeket tarthatnánk.

A lakosság összetétele kissé eltér egy átlagos falu lakosságától, kb. 30 % mélyszegény/roma, ezen kívül a városokból kiköltözők, az aktív nyugdíjasok, akik korábbi nyaralójukba költöztek ki, és az „öslakosok”. A leválaskor kb. 1 500 fő lakos mára 2 200 fölé emelkedett és mai napig növekedő

tendenciát mutat. A fentebb röviden vázolt infrastrukturális hiányosságok rontják az esélyegyenlőséget. A település lakóinak összetételéből adódóan az adóerőképesség igen alacsony a településen, ezért önerőből szinte lehetetlen megoldani a szükséges fejlesztéseket.

Általános iskola hiányában a körülbelül 200 tanköteles korú gyermek a környező településekre jár iskolába, a lakóhelyük alapján kijelölt körzethatárok szerinti intézményekbe. Az általános iskolás korú gyermekek utazása a településről induló iskolabusszal került megoldásra a Váci Tankerület szervezésében és működtetésében.

A község rendkívül szép és közlekedési szempontból előnyös fekvésű. Az M2 autópálya közel hozza Budapestet, mely a falu szélén halad el. A Verezegyház-Budapest vasútvonalnak megállóhelye van Csörögben, a Vác-Gödöllő főút pedig ketté szeli a falut.

A jó közlekedés, a szép fekvés, Budapest, Vác, Gödöllő, közelsége mind a falu értékeit növeli. Ezek az adottságok viszont egy viszonylag fiatal lakosságú falut eredményeztek. Nagy számban költöztek ide Budapesti, Váci lakosok, egyszerre Vác és Budapest agglomerációja a helység.

A falu településszerkezete egészen különleges, „mérnöki szerkesztésű”, nem spontán fejlődés eredménye. A falu főtere, a Béke tér egyre inkább a falu valódi központjává vált. Itt tartjuk az ünnepi megemlékezéseket és itt áll a falu karácsonyfája és betleheme is.

Az 1920-as évek elején az itt található savanyú, sós vizű forrás és a falu fekvése ürügyén írók és művészek villatelepe került kialakításra. Az évtizedeken át „gazdátlan” faluban sok érték elpusztult, volt, amit elszállítottak és azóta sem adtak vissza.

Két kúria épület maradt meg a településen. A Holló kúria klasszicista stílusban épült, teljes egészében alá van pincézve. Egykor a szőlész-borász gazdaság központja volt, a vasút mellett fekszik, állapota sajnos egyre romlik. A másik épületben Bornemissza Géza (1884-1966) festő élt, aki posztnagybányai stílusban alkotott, egy képe a Magyar Nemzeti Galériában is megtalálható. A ma szintén rossz állapotban lévő kúria a festőművész tulajdonában volt.

A falu Római katolikus templomát 1995-ben szentelték fel Szent Jeromos, Szent Kristóf és Boldog Váci remete tiszteletére a falu szélén, a Szódi Egyházközség filiájaként működik.

A Csörögi Községi Színtér egy egykori lakóházban működik, itt található a könyvtár is, ami 2018-ban felújításra került, de állapota még sem megfelelő.

A falu egy rész Natura 2000 részét képezi, úgynevezett ősláp található itt. A Hartyán patak mellett egy vállalkozó horgász paradicsomot alakított ki, ami több tóból áll, és közkedvelt pihenőhely lett.

Nagy hiányosságként meg kell említeni, hogy Csörögben nincs temető. Ebből a szomorú szempontból településünk egyedülálló Pest Vármegyében. A falu lakóinak – különösen az idősebb korosztálynak – természetes igénye, hogy abban a földben nyugodhasson, ahol leélte az életét.

Még mindig az érezhető, hogy az alig 20 éves falu lakossága nincs összekovacsolódva, nem alkot valódi közösséget, mivel a településen élő emberek korban, életvitelben, iskolai végzettségük tekintetében nagyon különbözőek.

Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	1 939	bázis év
2016	1 977	101,96%
2017	2 046	103,49%
2018	2 113	103,27%
2019	2 136	101,09%
2020	2 160	101,12%
2021	2 182	101,02%
2022	1 943	89,05%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

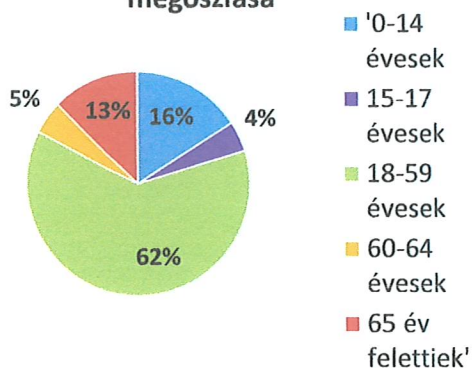
A táblázatban szereplő adatok eltérnek attól a statisztikai adatoktól, amit a Belügyminisztérium bocsát rendelkezésünkre. A rendelkezésünkre álló statisztikai adatok szerint 2022-ben a lakónépesség száma megegyezik a 2021. év lakónépességi adataival, így az a releváns csökkenés, amit a táblázatból látszik nem felel meg a valóságnak. Csörög egyre népszerűbb, egyre többen költöznek ide, amiről a településen járva is meggyőződhetünk, épülnek a házak, eltűnnek az „eladó” táblák.

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1138	1092	2230	51,03%	48,97%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			74	3,32%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	181	176	357	8,12%	7,89%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	50	35	85	2,24%	1,57%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	709	636	1345	31,79%	28,52%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	55	57	112	2,47%	2,56%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	143	188	331	6,41%	8,43%

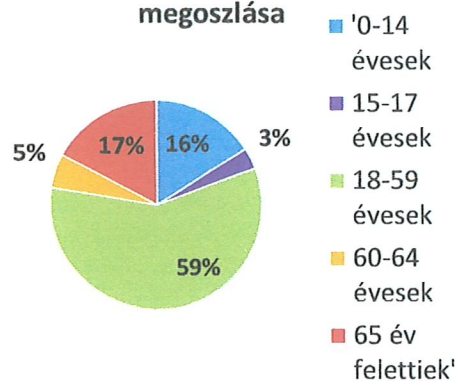
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó lakosság 60 %-a a felnőtt korosztályba tartozik, a 0-14 éves korosztály száma még mindig meghaladja a 65 év felettek arányát, de éves összehasonlításban az látható, hogy növekszik az idős korosztály létszáma. A település összetételének változása folyamatosan új kihívások elé fogja állítani az Önkormányzatot. Nagyjából az országos átlagnak megfelelően a 65 év feletti korosztályban magasabb a nők aránya, viszont a keresőképes korosztályban ez az arány még fordítva van. Az egyedül élő idősek kérdéskörére később kitérünk majd.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

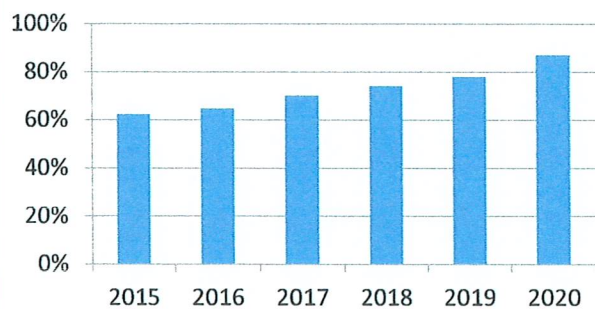

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	237	380	62,37%
2016	246	380	64,74%
2017	259	369	70,19%
2018	271	366	74,04%
2019	290	372	77,96%
2020	315	362	87,02%
2021	328	352	93,18%
2022	331	357	92,72%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	6,21
2016	15,83
2017	39,77
2018	32,70
2019	5,65
2020	16,36
2021	7,37
2022	10,92

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

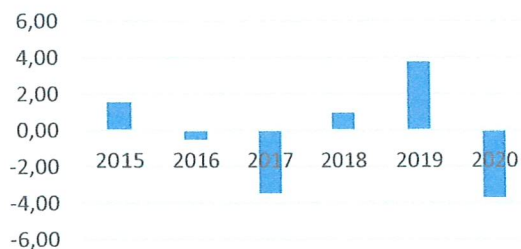

Az állandó oda- és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített számából messze nem lehet következtetést levonni, az évenkénti ingadozások olyan mértékűek egyelőre nem látszik tartós változás egyik irányban sem. Az elkövetkező 5 év valószínűsíthetően az odavándorlás irányába fogja billenteni a mérleget a tervezett fejlesztések miatt.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	1,55
2016	-0,51
2017	-3,48
2018	0,96
2019	3,77
2020	-3,72
2021	1,84
2022	-1,36

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)

Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített számának alakulásából jelenleg nem lehet következtetéseket levonni, hiszen a COVID 19 járvány számottevően befolyásolta a halálozási statisztikát. Az elkövetkező évek adatai adhatnak majd választ arra, hogy fiatalodó vagy öregedő település leszünk-e.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség fogalma sok helyen és összefüggésben jelenik meg, néha ugyan észrevétlenül, de valamilyen formában sokszor találkozunk vele mindennapjainkban. Számtalan kérdés merül fel bennünk a téma kapcsán, hiszen érezzük, hogy az esélyegyenlőség jelen van a munkaerőpiacon, az oktatásban, az egészségügyben, a szociális vagy bármely ellátásnál, a hatalomban való részvételkor, a születéskor és egész életünk során.

Az esélyegyenlőség megteremtésére való törekvések olyan értékek mentén képzelhetők el, mint a szolidaritás, a méltányos és rugalmas bánásmód és a pozitív diszkrimináció.

A **szolidaritás** erősítése településünk közössége minden tagjának érdeke, mivel nagyban elősegítheti a hátrányos helyzetű csoportok, fogyatékossgal élők társadalmi integrációját, foglalkoztatási és érvényesülési lehetőségeit. A megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére. A pozitív, **méltányos és rugalmas bánásmód** elősegíti az érintettek társadalmi és foglalkoztatási pozíciójának javulását, megőrzését. A **pozitív diszkrimináció** célja kizárólag az, hogy kiküszöbölje a múltban elszenvedett hátrányos megkülönböztetés hatásait. A pozitív diszkrimináció csak egy lehetőség, de a gyakorlat azt mutatja, hogy a diszkrimináció pusztá tilalmánál többre van szükség az előítéletek leküzdéséhez.

Az Európai Unió még 2007-ben hirdette meg az „egyenlő esélyek mindenki számára” kezdeményezés keretében azokat a cselekvési területeket, melyek számunkra is iránytűként szolgálhatnak:

1. **Jogok** – felhívni a figyelmet az egyenlőség jogára, a diszkriminációellenességre, valamint a halmozott megkülönböztetés problémájára;
2. **Képviselet** – párbeszéd kialakításával bevonni a programba a megkülönböztetés által érintett csoportokat, valamint biztosítani a nők és férfiak egyenlő részvételét;
3. **Elismerés** – a sokszínűség elismerése és népszerűsítése;
4. **Tiszteletben tartás** – az összetartó társadalom hirdetése.

Célok

A HEP átfogó célja

A HEP elfogadásával és végrehajtásával célunk, hogy Csörög olyan település legyen, ahol a közösség minden tagja a rendelkezésére álló eszközökkel törekszik az esélyegyenlőség megteremtésére a mindennapokban.

Csörög Község Önkormányzata a HEP elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A HEP átfogó célja, hogy a Csörögben élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

A helyzetelemzés a HEP megalapozását szolgálja a Csörögre jellemző adatok, információk alapján.

Elsődleges célunk számba venni a Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, Csörög teljes lakosságához viszonyított képzettségi, lakhatási, foglalkoztatási, egészségi, szociális és területi mutatóit, Csörög esélyegyenlőségi problémáit.

A Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok közül az alábbiakat nevesíti, az ő esélyegyenlőségük biztosítása különösen fontos:

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek és
- fogyatékkal élők.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. Célunk továbbá meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A HEP Intézkedési Tervének célja

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP Intézkedési Terve (a továbbiakban: IT) tartalmazza.

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a további működtetését, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

A HEP jelentősége

A HEP nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegysége, hanem fontos szerepet tölt be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremt a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország Alaptörvényének XV. cikke (4) bekezdése kimondja, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A HEP elkészítését az Ebtv. előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtására elfogadott Korm. rendelet és a Belügyminisztérium által kiadott „Módszertani Útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentum alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Csörög Község Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális gondoskodás helyi szabályairól 10/2020. (IX. 30.) önkormányzati rendelete Csörög lakóinak szociális biztonsága érdekében meghatározza az Önkormányzat által biztosított pénzbeli és természetbeni juttatások, szociális alapszolgáltatások nyújtásának helyi szabályait, rendelkezik az ellátások igénybevételének módjáról, az ellátások mértékéről.

Önkormányzatunk széles körben igyekszik támogatni a hátrányos helyzetben lévő lakosokat, akik a legtöbb esetben az esélyegyenlőségi célcsoport valamelyikének tagjai.

Rendkívüli települési támogatásban részesül elsősorban a személy,

- a) aki önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni vagy
- b) akit alkalmanként jelentkező, nem várt többletkiadás terhel
  - ba) haláleset, tartós betegség, baleset, orvosi kezelés, várandósság vagy
  - bb) valamilyen előre nem látható esemény, önhibáján kívül bekövetkezett elemi kár elhárítása, a lakóingatlan közműre történő csatlakozása vagy
  - bc) gyermek fogadásának előkészítéséhez, óvodai, iskolai nevelése miatt vagy
  - bd) aki – a rendőrségen tett feljelentést tartalmazó jegyzőkönyv másolatával igazoltan – bűncselekmény sértettjeként anyagi segítségre szorul vagy
- c) aki a nyugdíj, járadék, álláskeresési támogatás vagy egyéb rendszeres pénzellátás folyósításáig terjedő időszakig ellátás nélkül van.

Települési támogatás nyújtható:

- a) gyermekfelügyelet igénybevételéhez,
- b) tüzelőanyag vásárlásához,
- c) gyermek születéséhez kapcsolódóan,

- d) gyermek támogatásához,
- e) óvodás gyermek úszásoktatásához,
- f) iskolakezdéshez,
- g) sporttevékenységhez,
- h) középfokú tanulmányok folytatásához,
- i) felsőoktatásban folytatott tanulmányokhoz,
- j) időskorú támogatásához.

A települési és rendkívüli települési támogatás egyaránt megállapítható természetbeni támogatásként, formája lehet:

- a) élelmiszer,
- b) füzetcsomag,
- c) ajándékcsomag,
- d) vásárlási utalvány,
- e) tüzelőanyag,
- f) közvetlen átutalás közszolgáltatónak,
- g) intézményi gyermekétkeztetés térítési díjához való hozzájárulás,
- h) gyógyszer-támogatás,
- i) szolgáltatás nyújtása.

Települési támogatások:

Újszülött gyermek támogatása: Az újszülött gyermek támogatására jogosult jövedelemvizsgálat nélkül az a Csörög településen születése napjától kezdődően állandó lakóhellyel rendelkező gyermek, akinek legalább az egyik szülője/törvényes képviselője a gyermek születése napja előtt legalább 1 évvel Csörög község közigazgatási területén állandó lakóhellyel rendelkezik. Az egyszeri támogatás összege gyermekenként 10 000 Ft, azaz tízezer forint.

Gyermek ajándékcsomag: Jövedelemvizsgálat nélkül évente egy alkalommal ajándékcsomagra jogosult a Csörögben lakcímmel rendelkező tárgyévben 0-10 életév közötti gyermek. A természetbeni támogatás 2 200 Ft/gyermek összegben ajándékcsomag, továbbá 8 000 Ft/gyermek összegben vásárlási utalvány formájában kerül megállapításra.

Gyermek úszásoktatás: A nevelési évben heti egy alkalommal térítésmentes úszásoktatásra jogosult a Csörögben lakcímmel rendelkező, az önkormányzat által alapított óvodában nevelt nagycsoportos gyermek.

Iskolakezdési támogatás: Jövedelemvizsgálat nélkül iskolakezdési támogatásra jogosult az a Csörögben lakcímmel rendelkező gyermek, aki tárgyévben az általános iskola első évfolyamát először kezdi meg. A támogatás 5 000 Ft/gyermek összegben – az iskolakezdéshez szükséges tanszercsomag formájában – természetbeni támogatásként kerül megállapításra.

Sportolás támogatása: Jövedelemvizsgálat nélkül sportolási támogatásra jogosult az a Csörögben lakcímmel rendelkező 6. életévét betöltött, de 18. életévét be nem töltött gyermek, aki a jogszabály által előírt nyilvántartásban bejegyzett sportegyesületben futball és karate sporttevékenységet folytat. A támogatás maximum 10 000 Ft/gyermek/hó összegben – a sportegyesület bejegyzett pénzforgalmi számlaszámára történő utalással – természetbeni támogatásként kerül megállapításra.

Gyermekfelügyelet támogatása: Jövedelemvizsgálat nélkül gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult az a Csörögben lakcímmel rendelkező 6. életévét betöltött, de 18. életévét be nem töltött gyermek, aki a jogszabály által előírt nyilvántartásban bejegyzett futball vagy karate sportegyesület által szervezett – nevelési vagy oktatási intézményen kívül megvalósuló – gyermekfelügyeletet biztosító több napos táborban vesz részt sportegyesületenként évente egy alkalommal. A támogatás 25 000 Ft/gyermek összegben – a sportegyesület bejegyzett pénzforgalmi számlaszámára történő utalással – természetbeni támogatásként kerül megállapításra.

Tanulmányi támogatás: Tanulmányi támogatásban részesül az a gyermek, aki Csörögben lakcímmel rendelkezik, általános iskola felső tagozatán vagy középfokú iskolában tanulmányait nem egyéni munkarend szerint folytatja, magaviselete az adott tanítási évben legalább „jó” minőségű,

a tanítási év végén kiállított bizonyítványa szerint tanulmányi átlaga általános iskola esetén eléri a 4,5-öt, középiskolai tanulmány esetén a 4,00-t. A tanulmányi támogatás összege általános iskola esetén 20 000 Ft/tanítási év, középiskola esetén 50 000 Ft/tanítási év.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj támogatás: A támogatásra az a felsőoktatási tanulmányokat folytató csörögi állandó lakóhellyel rendelkező tanuló jogosult, akinek családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 500 %-át. A támogatás összege 5 000 Ft/fő/hó.

Idősek támogatása: Az Önkormányzat minden évben jövedelemvizsgálat nélkül egyszeri pénzbeli támogatásban részesíti azt a Csörögben állandó lakóhellyel rendelkező személyt, aki tárgyévben tölti be 65. életévét, de nem tölti be a 70. életévét és 70. vagy azt meghaladó életévét. A támogatás összege 9 000 Ft/fő és 12 000 Ft/fő. A támogatás tárgyév december hónapban kerül megállapításra és kifizetésre.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának leginkább kitett célcsoportok – a romák, a mélyszegénységben élők és a szegénységben élő gyermekes családok – helyzetének javításával kapcsolatos intézkedések koncepcionális keretét a 1430/2011. (XII. 13.) Korm. határozattal elfogadott Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, valamint a 1603/2014. (XI. 4.) Korm. határozattal elfogadott Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II. 2020-ig határozta meg.

A 2021-ben elkészült Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030) a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózási politika fő irányait.

A HEP elkészítése során – figyelemmel annak céljára – figyelemmel kell lennünk a következő országos szintű stratégiákra és programokra:

- Új Roma Stratégia (2019-2030),
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024),
- „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032),
- Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021),
- Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024),
- Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025).

A HEP-ben le kell képezni az országos felzárkózási stratégia szemléletét, hogy az a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeként működhessen. A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció is.

Az Ebtv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az önkormányzat működését alapvetően az adott évre elfogadott költségvetési rendelet határozza meg. Az állami támogatások, a stagnáló adóbevételek, a saját bevételek csekély hányada és az egyre növekvő kiadások mellett az esélyegyenlőség célja érdekében teendő jelentősebb lépések, intézkedések mellé nehéz költségvetési forrást találni. A szociális célra kapott állami támogatással azonban érdemi és valós segítséget tud nyújtani a célcsoportok számára. Az önkormányzat mindennek ellenére folyamatosan igyekszik támogatni a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévőket, segíteni a civil szervezetek munkáját, hiszen csak összefogással lehet célt érni.

Csörög a 2024-es évben kívánja majd elfogadni a szolgáltatástervezési koncepcióját, mely szervezsen illeszkedik majd a helyi esélyegyenlőségi programhoz, tekintettel arra, hogy a koncepcióban elsősorban az esélyegyenlőségi célcsoportok tekintetében szükséges és célszerű szolgáltatásokat, ellátásokat megfogalmazni.

Az Önkormányzat 2023-ban fogadta el Csörög Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Koncepcióját a 2023-2026-os évekre vonatkozóan. A koncepcióban megfogalmazott hosszú-, közép- és rövidtávú célok és prioritások szorosan összefüggnek jelen esélyegyenlőségi programmal, tekintettel arra, hogy az itt felvetett problémák jó részének sajnálatos módon közbiztonsági vetülete is van. Gondolok itt a későbbiekben még megjelenő drogproblémákra, továbbá arra, hogy elsősorban a nők, a gyermekek és az idősek vannak veszélyeztetett helyzetben.

Az Önkormányzat a jogszabályi változások miatt – a többi önkormányzathoz hasonlóan – költségvetési koncepció készítésére 2015. óta nem köteles, így az esélyegyenlőségi célcsoportokat célzó költségvetési kiadásokat eredményező intézkedéseket az éves költségvetési rendeletben tervezzük, nem pedig külön költségvetési koncepcióban.

Csörög rendelkezik településfejlesztési koncepcióval, integrált településfejlesztési stratégiával és településszerkezeti tervvel. Az új településfejlesztési koncepció elkészítése jelenleg zajlik, elfogadása 15-20 évre meghatározza majd az Önkormányzat településrendezési cselekvési programját. A koncepció figyelemmel lesz a helyi esélyegyenlőségi kérdésekre is, hiszen a cselekvési program számos olyan kérdés, probléma megoldására akar választ adni, amellyel a célcsoportok helyzete javulni fog.

Az Önkormányzat 39/2023. (IV. 25.) számú határozatával elfogadott integrált településfejlesztési stratégiája szervezsen kapcsolódik a helyi esélyegyenlőségi programhoz, hiszen fontos stratégiai cél a szegregátumok rehabilitációja, az infrastrukturális fejlesztések, mely minden esélyegyenlőségi célcsoportot érintenek.

A településszerkezeti terv kijelöli majd a településen belül az egyes területek felhasználási módját, kijelölve azokat a területeket, ahol az esélyegyenlőséget is javító épületek, intézmények elhelyezhetők, megvalósíthatók infrastrukturális fejlesztések.

A település jövőképét a helyi építési szabályzati is befolyásolja, melynek módosítása jelenleg folyamatban van. Az új helyi építési szabályzat elfogadásával olyan lehetőségeket próbálunk teremteni a falunak és a lakosságnak, amely kedvezően befolyásolja a település életét, az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzetét is.

A település építési programjai, koncepciói azonban csak a kereteit adják meg a fejlesztési irányoknak, azok tartalommal való kitöltése majd az egyes pályázatoknál, az egyes költségvetési rendelet elfogadásával fog megtörténni.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Csörög sajnálatos módon még mindig rossz hírnévvel rendelkezik a térségben, bár 2019. óta sokat tett és tesz az Önkormányzat annak érdekében, hogy Csörög megítélése javuljon. A megítélés javulása ellenére még településünk a régi beidegződések okán szoros térségi, társulási kapcsolódásokkal nem rendelkezik. A jelenlegi önkormányzati törekvések miatt sikerült több szomszédos település polgármesterével jó kapcsolatot kialakítani, ami alapot jelent egy későbbi szorosabb együttműködésre.

Településünk idén csatlakozott a Galga-mente és Térsége Leader Egyesülethez, ami hosszú távon jó lehetőséget teremt szélesebb földrajzi körben önkormányzati kapcsolatok kialakításához.

Testvértelepülésünk sajnos a fenti okok miatt nincsen, a korábbi vezetés nem is törekedett ilyen kapcsolat kialakítására.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Jelen esélyegyenlőségi program készítésekor a következő adatokból, anyagokból dolgoztunk:

- TeIR adatbázis,
- Vizuál Regiszter,
- KSH 2011. és 2022. évi népszámlálási adatok,
- együttműködési megállapodások,
- Csörög Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiója 2023-2026.
- általános iskolák és a helyi óvoda és mini bölcsőde adatszolgáltatása,
- az önkormányzat saját adatbázisa.

Kiegészítő táblázat Csörög Község Önkormányzata által elnyert pályázatokról, melyek részben megoldást adtak az egyes célcsoportoknál megfogalmazott problémákra, de továbbra is befolyásolják a helyi esélyegyenlőségi program megvalósítását:

Kiegészítő táblázat – Elnyert pályázatok					
Sorszám	Benyújtás éve	Pályázati forrás megnevezése	Támogatott tevékenység	Megvalósítás éve	Fenntartás időszak vége
1	2018	PM Bölcsődefejlesztés 2018	Minibölcsőde kialakítása	2020	2023
2	2019	BMÖGF-2019 Gazdaságfejlesztési és felzárkózási program	Térfigyelő kamerarendszer kiépítése	2021	2031
3	2019	MFP-OUF/2019	Óvoda udvar felújítás	2020	2023
4	2020	MFP-OJF/2020 Óvodai játszóudvar és közterületi játszótér fejlesztése	Közterületi játszótér fejlesztése a 1864/7 hrsz. alatti ingatlanon (Csépany utca) (kerítés, pad, szemetes, gumi burkolat)	2020	2023
5	2020	MFP-KTF/2020 Közösségi tér ki-/átalakítás és foglalkoztatás	Civilház építése a 1864/13 hrsz. alatti ingatlanon (Kossuth Lajos utca 35.)	2022	2025
6	2020	VEKOP-6.2.2-15 A leromlott településeken élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja Pest megyében	Belterületi útépités (Arany János utca, Zöldfásor utca, Munkácsy Mihály utca, Székely Bertalan utca), 4 lakásos lakóház építése az 1426 hrsz. alatti ingatlanon (Arany János utca 75.), Szociális program megvalósítása épület felújítással a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a Mahajána Alapítvány bevonásával	2023	2028
7	2020	MFP-ÖTU/2020 Önkormányzati tulajdonban lévő út-, hídépítés/felújítás	Vörösmarty utca (Akácfa utca - Hársfa utca közötti szakasz), Hársfa utca (Vörösmarty utca - Kossuth Lajos utca közötti szakasz), Kossuth Lajos utca (Hársfa utca - Tölgyfa utca közötti szakasz) útburkolatfelújítás	2021	2024

8	2021	BM önkormányzati feladatel- látást szolgáló fejlesztések tá- mogatása 2021	Kossuth Lajos utca (Dukai utca - Komáromi utca közötti sza- kasz), Szegedi út (Béke tér - Kossuth Lajos utca közötti sza- kasz) útburkolatfelújítás	2021	2024
9	2021	MFP-OJKJF/2021 Óvodai játsszódudvar és közterületi ját- szótér fejlesztése	Közterületi játszótér fejlesztése a 1864/7 hrsz. alatti ingatlanon (Csépany utca) (körhinta, rugós játék, kéttornyú játszóvár, lán- cos híd)	2021	2024
10	2021	MFP-BJA/2021 Önkormány- zati járdaépítés/felújítás anyagtámogatása	Járda építése a Kisfaludy utcá- ban (Duna utca - Tölgyfa utca között)	2021	2024
11	2021	MFP-KOEB/2021 Kommu- nális eszközök beszerzése	Sövényvágó, erdészsisak, fű- nyíró, lapvibrátor, ágdaráló, mo- torfűrész, fűkasza, fűnyírótrak- tor beszerzése	2021	2024
12	2021	MFP-ÖTIK/2021 Önkor- mányzati tulajdonban lévő in- gatlakok fejlesztése	A Csörögi Polgármesteri Híva- tal tetőterének beépítése	2022	2025
13	2021	MFP-KEB/2021 Közösség- szervezéshez kapcsolódó esz- közbeszerzés és közösség- szervező bértámogatása	Rattan étkezőgarnitúra, sörsz- tal paddal, rendezvénysátor be- szerzése	2022	2025
14	2021	MFP-ÖTIK/2021 Önkor- mányzati tulajdonban lévő in- gatlakok fejlesztése	Szolgálati lakás vásárlása (Csö- rög belterület 1324 hrsz.)	2022	2025
15	2021	MFP-FAE/2021 Felelős állat- tartás elősegítése	A településen található ebek, macskák ivartalanítása, chippe- lése	2022	2025
16	2022	TOP_PLUSZ-1.2.1-21-PT1 Élhető települések	Kulturális tér kialakítása a 1864/13 hrsz. alatti ingatlanon (Kossuth Lajos utca 35. - Fő- nixliget)	folyamatban	megvalósí- tástól szá- mított 5 év
17	2022	MFP-BJA/2022 Önkormány- zati járdaépítés/felújítás tá- mogatása	Járdafelújítás a Duna utcában és a Béke téren	2022	2025
18	2022	MFP-UHK/2022 Út, híd, ke- rékpárforgalmi létesítmény, vízelvezető rendszer épí- tése/felújítása	Kossuth Lajos utca (Tölgyfa utca - Szegedi utca közötti sza- kasz) és Zöldfásor utca (Kossuth Lajos utca - Kisfaludy utca kö- zötti szakasz) útburkolatfelújítás	2022	2025
19	2022	TOP_PLUSZ-1.2.3-21-PT1 Belterületi közutak fejlesztése	Kisfaludy utca (Csörögi út - Tölgyfa utca közötti szakasz) és Tölgyfa utca (Kisfaludy utca és Kossuth Lajos utca közötti sza- kasz) útburkolat felújítás járda- építéssel	2023	2028

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalma a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége, sajnos Csörögben is. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, a probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban leszögezni, hogy a cigányság és a mélyszegénység nem egymással megegyező fogalom, halmaz, bár vannak olyan személyek, akik mindkét fogalomba, halmazba beletartoznak.

Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését)

A roma lakosság településen belüli arányának meghatározásához a KSH népszámlálási adataira támaszkodhatunk. A népszámlálás során a nemzetiségi hovatartozásról önkéntesen lehetett nyilatkozni.

A 2001. évi népszámlálás során az 32 fő nyilatkozott úgy, hogy cigány (roma) nemzetiséghez tartoznak, de ez az adat nehezebben értelmezhető, tekintettel arra, hogy Csörög csak 2002. óta önálló település. A 2011. évi népszámlálási adatokból az derül ki, hogy az akkor 2 031 fős állandó lakosság közül 241 fő vallotta magát cigány (roma) nemzetiségűnek. A legfrissebb, vagyis a 2022. évi népszámlálási adatok szerint a 2 230 fős állandó lakosságból 157-en nyilatkoztak úgy, hogy a cigány (roma) nemzetiséghez tartoznak.

Ez százalékos arányban azt jelenti, hogy 2011-ben a lakosság 11,9 %-a, míg 2022-ben már csak 7 %-a vallotta magát cigány nemzetiségűnek. E két adat összevetése egyfelől azt mutatja, hogy az elmúlt 10 év alatt relevánsan csökkent a településen a roma lakosság száma, másfelől azt is jelentheti, hogy egyszerűen nem vallották magukat romának a helyi lakosok.

A népszámlálási adatok valódiságát a helyi viszonyok ismeretében némiképp felülvizsgálva, körülbelül 10 %-ra téve a roma lakosság jelenlegi arányát, kijelenthető, hogy így sem azonosíthatók be kizárólag a nemzetiséghez tartozásból fakadó problémák a településen. A problémák inkább a mélyszegénységből fakadnak, ahová viszont valóban többen tartoznak a roma nemzetiségűek közül.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	45,44	36,89
2018	45,89	29,86

2019	45,82	25,77
2020	45,55	24,33
2021	47,85	24,09
2022	n. a.	n. a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A jövedelmi helyzetet bemutató táblázat abból a szempontból érdekes, hogy bár a település az elmúlt évekbe folyamatosan fejlődik, a jövedelmi viszonyokban releváns változás nem következett be. Bár 2021-re ugyan csekély mértékben növekedett az adófizetők aránya, jelentős és tartós emelkedést nem lehet kimutatni. Egy százalékkal sem csökkent a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók aránya. Ez a két arány azt mutatja, hogy a lakosság jövedelmi helyzetében jelentős javulás nem következett be, továbbra is stagnál a kevéssé tehetősek aránya, így a szegénység elleni küzdelemben jelentős feladatok vannak még előttünk.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	3,22	5,91	4,57%
2018	1,66	3,32	2,49%
2019	2,54	3,86	3,20%
2020	2,90	3,51	3,21%
2021	1,97	2,44	2,21%
2022	2,33	2,61	2,47%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Csörögben a munkanélküliségi ráta az országos átlag alatt van, de a jövedelmi helyzetet bemutató táblázattal összevetve ez inkább negatív, semmint pozitív. Az alacsony munkanélküliségi ráta mögött nagyobb valószínűséggel az áll, hogy a munka nélkül rendelkező lakosok egyszerűen nem regisztrálják magukat a Munkaügyi Központban, így egyszerűen nem jelennek meg az álláskeresők hivatalos „piacán”. Ez sajnos a fekete foglalkoztatás erőteljes jelenlétét is jelenti, aminek hatásai megjelennek majd az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférésben, valamint a nyugdíjrendszerben, így az idősekre is hatással lesz.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		Fő összesen	69	38	49	49	34

20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	3,00	0,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	4,35%	0,00%	2,04%	2,04%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	8,00	2,00	1,00	6,00	3,00	2,00
	%	11,59%	5,26%	2,04%	12,24%	8,82%	5,26%
26-30 év (TS 039)	Fő	5,00	5,00	6,00	5,00	1,00	3,00
	%	7,25%	13,16%	12,24%	10,20%	2,94%	7,89%
31-35 év (TS 040)	Fő	8,00	3,00	2,00	8,00	3,00	4,00
	%	11,59%	7,89%	4,08%	16,33%	8,82%	10,53%
36-40 év (TS 041)	Fő	4,00	1,00	6,00	3,00	3,00	4,00
	%	5,80%	2,63%	12,24%	6,12%	8,82%	10,53%
41-45 év (TS 042)	Fő	10,00	5,00	4,00	5,00	5,00	3,00
	%	14,49%	13,16%	8,16%	10,20%	14,71%	7,89%
46-50 év (TS 043)	Fő	5,00	6,00	8,00	7,00	7,00	6,00
	%	7,25%	15,79%	16,33%	14,29%	20,59%	15,79%
51-55 év (TS 044)	Fő	11,00	4,00	5,00	3,00	4,00	6,00
	%	15,94%	10,53%	10,20%	6,12%	11,76%	15,79%
56-60 év (TS 045)	Fő	7,00	6,00	7,00	1,00	0,00	2,00
	%	10,14%	15,79%	14,29%	2,04%	0,00%	5,26%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8,00	6,00	9,00	10,00	8,00	8,00
	%	11,59%	15,79%	18,37%	20,41%	23,53%	21,05%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskereső korosztályos arányának adataiból – a hullámzó változások miatt – érdemi következtetést nem igazán lehet levonni. Annyi megállapítható, hogy 2021-ről 2022-re jelentősen csökkent a 41-55 év közötti korosztályban a munkanélküliség, viszont a 61 év feletti korcsoportban tartósan 20 % fölött van. A nyugdíj előtt állók sokkal nehezebben tudnak elhelyezkedni, melynek indokai összetettek, de a csörögi adatok az országos állapotokat tükrözik. A 20 év alattiak esetében megjelenő 0 % pozitívumként is értékelhető, mivel ez a korosztály jár felsőoktatási intézménybe, de akkor is pozitív, ha a középiskola elvégzése után sikerül elhelyezkedniük.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül (TS 058)
	%	%
2017	60,87	66,67
2018	55,26	61,90
2019	44,90	59,09
2020	46,94	56,52
2021	32,35	54,55
2022	44,74	35,29

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2022-ben átfordult a férfiak-nők aránya a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső esetében, ami szokatlan változást mutat az elmúlt évek adataihoz képest. Sajnos mivel csak egyetlen év adata áll rendelkezésünkre, következtetést nem lehet levonni belőle, de jó irányt jelez a nők munkaerőpiaci helyzetében.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	69	1	1,45%	37	53,62%	31	44,93%
2018	38	0	0,00%	20	52,63%	18	47,37%
2019	49	1	2,04%	27	55,10%	21	42,86%
2020	49	3	6,12%	18	36,73%	28	57,14%
2021	34	2	5,88%	13	38,24%	19	55,88%
2022	38	1	2,63%	16	42,11%	21	55,26%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált álláskeresők között a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők szignifikáns jelenléte inkább azzal magyarázható, hogy az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkezők gyorsabban elhelyezkednek a feketegazdaságban, semmint regisztrálnák magukat. Ez persze a fentebb kifejtettek szerint kevésbé kedvez az esélyegyenlőség megteremtésének.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat – Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	25	25
2018	30	22
2019	20	22
2020	45	24
2021	23	25
2022	19	18

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Önkormányzatunk évek óta közfoglalkoztató, elsősorban a 8 általános iskolai végzettségű regisztrált munkanélkülieket alkalmazza közfoglalkoztatottként. A csökkenő éves átlag oka elsősorban abban keresendő, hogy Vác és térségében sok olyan nagyvállalat működik, amely felszívja az alacsonyabb iskolai végzettségű aktív korú lakosokat. Ez bár számunkra hátrány, de nekik jó kitörési lehetőséget jelent, hiszen vissza tudnak térni a nyílt munkaerőpiacra.

A közfoglalkoztatás keretében olyan lakosokat foglalkoztatunk, akik koruk, családi állapotuk (pl. egyedülálló anya) miatt a nyílt munkaerőpiacon nem vagy csak nagyon nehezen tudnának elhelyezkedni. Közfoglalkoztatottként ugyanakkor hozzájárulhatnak saját településük fejlődéséhez, szépüléséhez, mivel főként a településüzemeltetés feladatait végzik.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés pusztán a földrajzi megközelíthetőséget nézve jónak mondható, hiszen Vác, Budapest, Veresegyház és Gödöllő közelsége, a jó közlekedési útvonalak széles munkaerőpiacot nyitnak. A potenciális munkalehetőségek száma ezért nagyoknak mondható. Ez lehet a magyarázat arra, hogy a regisztrált munkanélküliek száma az országos átlag alatt van, ugyanakkor a földrajzi adottságokon túl nézve, azt mondhatjuk, hogy a mélyszegénységben élők számára a nyílt munkaerőpiac még mindig kevésbé elérhető, de közel sem olyan elérhetetlen, mint az ország más hátrányos helyzetű településén.

A Váci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által közvetített munkalehetőségek adottak, igénybe vehetők a településen. A helyi vállalkozások zömmel helyi lakosokat foglalkoztatnak. Új lehetőségként jelenhet majd meg az Önkormányzat által – pályázati forrásból – megvalósítani kívánt Vállalkozói Park fejlesztése, amely hozzájárulhat a helyi lakosok foglalkoztatottságának növekedéséhez.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	69	7
2018	38	1
2019	49	0
2020	49	0
2021	34	0
2022	38	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatok alapján Csörögben nincs szükség ilyen típusú programokra, mivel a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma nulla.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Jelenleg a településen jelenlévő Magyar Máltai Szeretetszolgálat szervezett OKJ-s végzettséget adó tanfolyamot a hátrányos helyzetben lévő lakosoknak, mellyel piacképes végzettséget szerezhettek, ami elősegíti a munkaerő-piaci integrációt. Egyelőre más hasonló jellegű kezdeményezés nincs a településen, de a tapasztalatok szerint ez az egy szervezet képes kielégíteni az igényeket.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Mivel az Önkormányzat közfoglalkoztató, így maga foglalkoztat romákat és mélyszegénységben élőket, de a településen működő – a Magyar Máltai Szeretetszolgálat fenntartásában lévő – óvoda

és mini bölcsődében is dolgoznak a település roma lakosai közül (nevelést közvetlenül segítő munkakörben). Egyéb saját fenntartású intézménnyel nem rendelkezünk, így a foglalkoztatás növelésére több lehetőségünk sincsen.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Csörögben nem tapasztalható hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén. A helyi intézmények, vállalkozások roma és nem roma lakosokat egyaránt foglalkoztatnak. A település határain túl megjelenő esetleges hátrányos megkülönböztetésről információval nem rendelkezünk.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésének lehetősége a mai világban zömmel az okostelefonok birtoklását és használatát jelenti. Ez a lehetőség a helyben tapasztaltak szerint a mélyszegénységben élők számára is adott, bármilyen paradox helyzetet is jelent ez.

A Máltaházban és a Csörögi Közösségi Szintérben mindenkinek lehetősége van ingyenes számítógép használatra és internet elérésre, így igyekszünk hozzáférést biztosítani a digitális ismeretek megszerzéséhez.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	69	4,87%	14	20,29%
2018	38	2,57%	12	31,58%
2019	49	3,32%	20	40,82%
2020	49	3,30%	16	32,65%
2021	34	2,26%	16	47,06%
2022	38	3,03%	15	39,47%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők száma alapján korábban már kifejtettük, hogy nem tükrözik a tényleges munkanélküliségi helyzetet. A fenti adatok azt mutatják, hogy álláskeresési járadékban a nyilvántartott álláskeresők kevesebb mint fele részesül, vagyis több mint a felük már 3 hónapnál hosszabb ideje van munka nélkül.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	23	33,33%	24	35,07%	37	53,62%
2018	8	21,05%	14	38,11%	20	52,63%
2019	8	16,33%	7	14,43%	28	57,14%

2020	8	16,33%	6	11,47%	24	48,98%
2021	5	14,71%	4	11,62%	21	61,76%
2022	5	13,16%	6	16,84%	20	52,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	7
2018	8
2019	9
2020	11
2021	10
2022	9

Forrás: TeIR, KSH

Az egyéb támogatásokban részesülők a fenti két táblázatban szintén azt mutatja, hogy nagyobb azoknak az aránya, akik már semmilyen passzív foglalkoztatáspolitikai eszközzel nem tud élni, már nem részesül semmilyen álláskereső ellátásban. A hosszú távú munkanélküliség minden téren hatást gyakorol az ember életére, csökkenti az esélyegyenlőséget.

A foglalkoztatási támogatásban részesülők számára a közfoglalkoztatás jelenik meg lehetőségként, ami azonban jobb esetben nem hosszú távra szóló megoldást jelent, ugyanakkor a hátrányos helyzetben lévő, alacsony iskolázottsággal rendelkezők számára szinte az egyedüli perspektíva.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat – Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvíz-vezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	700	1	1,43	51,71	63,00	86,43
2018	700	0	0,00	51,71	64,57	87,43
2019	700	0	0,00	51,71	67,14	89,14
2020	701	1	1,43	51,78	70,04	91,16
2021	701	0	0,00	51,78	72,90	93,72
2022	747	1	1,34	38,42	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásállományra vonatkozó legfrissebb adatok érdekes jelentést hordoznak véleményünk szerint. A táblázatból látszik, hogy 2022-ben 46 lakással emelkedett a lakásállomány száma, ugyanakkor épített lakások száma mindössze 1. Ez a jelentős számú lakásállomány növekedés egyrészt pusztán azért emelkedett, mivel a 2022-ben kezdődő házsám-megállapítási eljárások során felde-
rített „engedély nélkül” épült lakóházak legalizálása megtörtént, másfelől viszont az is az oka, hogy egyre többen választják Csörögöt lakóhelyül, egyre többen költöznek a településre, építenek házakat, ikerházakat. Így az 1 épített lakásszám véleményünk szerint nem tükrözi a valóságot. Csörög fejlődését jelzi, hogy a lakásállomány számának emelkedése mellett csökkent az 1-2 szobás lakások aránya, vagyis növekedett a 3 vagy akár 4 szobás lakások száma, ami az életszínvonal emelkedését jelenti.

a) bérlakás-állomány

A bérlakás állományra vonatkozó táblázatot felhasználni nem tudjuk, mivel a település bérlakás állományáról információval nem rendelkezünk. Viszont fontos kiemelni, hogy az Önkormányzat bérlakás állománya 2023-ban 5 darabra emelkedett. Ebből négyet pályázati forrásból alakítottunk ki, egy ingatlant pedig vásárolt az önkormányzat, elsősorban szolgálati célból történő bérbeadásra. Ez a bérlakás állomány álláspontunk szerint jó kiindulópont lehet a helyi esélyegyenlőség javítása céljából.

b) szociális lakhatás

Szociális lakhatásra szolgáló lakásokkal kizárólag Önkormányzatunk rendelkezik. A VEKOP VEKOP-6.2.2-15 A leromlott településeken élő alacsony státuszú lakosság életkörülményeinek javítása, társadalmi és fizikai rehabilitációja Pest megyében című pályázat keretében a szegregátumban élők számára 4 szociális célú bérlakást épített Önkormányzatunk, melynek célja volt, hogy a szegregátumban élő családok esélyt kapjanak a szebb és biztonságosabb körülmények között élésre. Az alacsony bérleti díj lehetőséget teremt arra, hogy a szűkösebb anyagi kereteiket jobban ki tudják használni. A bérleti szerződések 5 évre szólnak, melynek végén vizsgálni kell, hogy milyen pozitív hatást értünk el a lakhatás biztosításával.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Ez egy érdekes témakör, mivel a településen 2022-2023-ban zajló házsám-megállapítási eljárások rávilágítottak arra, hogy viszonylag gyakori, hogy nem lakáscélú ingatlanokat, például gazdasági épületet használnak lakás célra. Ennek azonban általában az az oka, hogy a külterületen nem kaptak más célra építési engedélyt, mivel mezőgazdasági övezetbe tartoznak. Ugyanakkor az is elmondható, hogy ezek az ingatlanok valójában már csak papíron gazdasági épületek, a valóságban lakóházzá alakították őket.

A szegregátumban azt tapasztaltuk, hogy sok az ún. szocpolból épült ház, melyeket azonban nem fejeztek be, így az ingatlan a mai napig üres telekként szerepel a nyilvántartásban. Hiányos állapotuk ellenére ezekben a házakban élnek, sajnos gyakran túlszűfoltak, rosszul felszereltek (pl. hiányos nyílászárók).

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő

2017	n. a.	42
2018	n. a.	36
2019	10	48
2020	14	n. a.
2021	14	0
2022	7	39

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

Az Önkormányzat kifejezetten a lakhatást célzó települési támogatását kénytelen volt hatályon kívül helyezni, mivel amikor a lakókörnyezet rendezettségéhez kötötte a támogatás nyújtását, a rászorulóknak inkább nem igényelték a támogatást. Mérlegelve a célt, inkább a támogatás hatályon kívül helyezéséről döntött a képviselő-testület, a lakókörnyezeti rendezettségét más eszközzel próbálja elérni.

Az egyéb önkormányzati támogatásban részesítetteknek a Belügyminisztériumtól pályázattal igényelhető szociális célú tűzifa támogatásban részesülőköt jelenítettük meg.

Rendkívüli települési támogatás igazából bármely célból is igényelhető, így a lakhatás támogatására is. Érkeznek kérelmek közüzemi számlatartozások rendezéséhez, albérlet támogatásához, melyekkel az Önkormányzat a rászorulóknak lakhatását támogatja.

e) eladósodottság

Az önkormányzati adóhatóság rendszeresen kap végrehajtóktól megkereséseket, melyben adó- és értékbecslőkiadvány kiállítását kérik, tartozás behajtása érdekében, ezért elmondhatjuk, hogy főként a szegregátumban élőknel jellemző az eladósodottság. Több esetben okoz gondot a közművek felé felhalmozott tartozások kiegyenlítése, de nagyobb problémát jelent a fogyasztási hitelek törlesztése. Az adósság spirál kialakulása jellemző és rendszeres jövedelem hiányában a tartozás ingatlanra történő terhelése, végső esetben az ingatlan elárverezése a hajléktalanság veszélyét is hordozza.

Az Önkormányzat azonban legfeljebb adósságkezelő program kidolgozásával és működtetésével tudná támogatni ezeket a rászorulókat.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

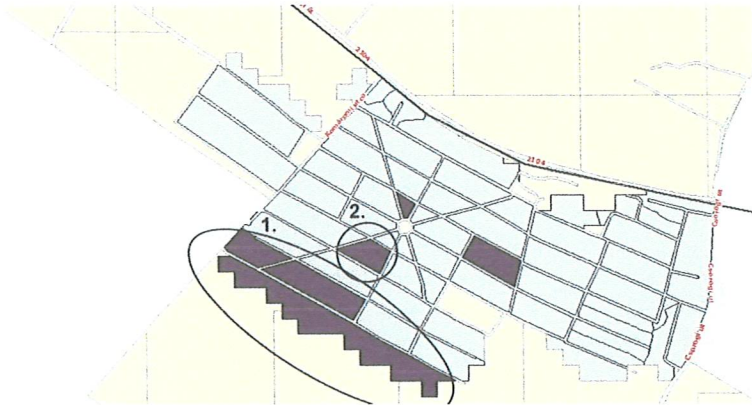
Csörög viszonylag nagy kiterjedésű külterületi településrészrel rendelkezik a Gödöllői út mentén, ahol az állandó lakosság alig 4 %-a él. Ez a terület kiskertes mezőgazdasági övezetbe tartozik, zömmel ilyen művelési ágú telkek találhatók rajta (pl. szántó, szőlő, kert), ahová a helyi építési szabályzat szerint lakóházat nem lehet építeni (csak 3 000 m² felett). Így az itt élők zömmel engedély (bejelentés) nélkül épült lakóházakban, hétvégi házakban vagy gazdasági épületként épített építményekben él. Ezen a területen vezetékes ivóvíz nincsen, így szennyvízcsatorna hálózat sincs. Kizárólag az áramellátás biztosított.

Közép- és hosszútávon indokolt a település ezen részének fejlesztése, mely a jelenlegi lakosok, telektulajdonosok együttműködése nélkül nem képzelhető el (pl. közút kialakításához szükséges területről való lemondás). A fejlesztés kizárólag pályázati forrásból vagy állami támogatással képzelhető el, mivel csak az ivóvíz hálózat kialakítása több mint 100 millió forint lenne, melyre Önkormányzatunk saját költségvetéséből nem tudna biztosítani.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Csörögben a 2011. évi népszámlálási adatok alapján az alábbi kiterjedésű szegregátum található:

Forrás: KSH adatszolgáltatás

Sajnos a 2022. évi népszámlálási adatok szerinti lehetséges szegregátum meghatározása a KSH tájékoztatása szerint csak 2024. második felében készül el, így jelenleg összehasonlító térkép adat nem áll rendelkezésünkre. A szegregációs szűrés eredményei majd a HEP első felülvizsgálatánál jelentenek majd számunkra plusz információt.

A jelenlegi szegregátum területén – a helyi viszonyok ismeretében – zömmel roma lakosság él, a jelenlegi állandó lakosság 15-20 %-a. Összefüggő területként a település két „alsó utcáját” jelenti, mely azonban szerves része a településnek, a településszerkezetnek. Belterületen található, aszfaltos úttal rendelkezik (szintén pályázati forrásból valósult meg), csatornázott, víz és villany is megtalálható. A közszolgáltatásokhoz, a közösségi közlekedéshez való hozzáférés lehetősége szinte hasonló a település egyéb területeihez, jól megközelíthető, a munkába jutás is lehetséges. A lakásállomány állapota viszont mélyszegénységet mutat, sok az engedély nélkül épült ház, vakolatlan, hiányos nyílászárókkal stb. Környezet-egészségügyi szempontból alacsony színvonalú, az udvarok elhanyagoltak, rendkívül sok hulladékkal szennyezettek.

- b) a telepen/szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A szegregátumban élők általános jellemzőit és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatóit a Központi Statisztikai Hivaltól kapott adatszolgáltatás alapján tudjuk bemutatni. Már előzőleg jeleztük, hogy a 2022. évi népszámlálás adataiból a szegregátum változását bemutató térkép és adatok még nem állnak rendelkezésünkre.

A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen ...% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt

Mutató megnevezése	Csörög összesen	40 %	40 %	50 %
		1. szegregátum	2. szegregátum	1. szegregátum
Lakónépesség száma	1944	229	56	104
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	20,7	30,6	32,1	32,7
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	63,2	62,0	60,7	63,5
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	16,2	7,4	7,1	3,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	27,7	59,2	52,9	62,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	8,8	5,1	3,4	8,2
Lakásállomány (db)	689	53	13	21
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	12,9	30,2	15,4	28,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	47,2	69,0	67,6	75,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	18,1	45,8	44,1	50,0
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	49,6	30,5	31,4	23,9
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	36,4	40,4	42,9	57,1
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, szegregátumokra nem	1857			
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	46,9	69,6	63,6	62,5
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	57,3	64,2	66,1	66,3
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	20,0	43,9	42,1	54,3
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	13,1	32,9	26,3	45,7
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	11,2	30,6	15,4	30,0
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	12,9	16,3	7,7	20,0

1. szegregátum: Munkácsy M. u. - Zöldfásor u. - Székely B. u. - Eperfa u. - belterületi határ - Komáromi u.

2. szegregátum: Duna u. - Szabadság u. - Zöldfásor u. - Kolozsvári u.

Forrás: 2011. évi népszámlálás, KSH

A táblázat adataiból egyértelműen levonható az a következtetés, hogy a szegregátumokban élők között a település egészéhez viszonyítva több a 0-14 év közötti gyermek, kétszeres az általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya, alacsonyabb a foglalkoztatottak aránya, kétszeres a tartós munkanélküliek aránya stb. Vagyis minden téren rosszabb lehetőségekkel, adottságokkal rendelkeznek a település többi részéhez képest.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Szegregációval veszélyeztetett területről nem rendelkezünk hivatalos, KSH-tól származó adattal, de a település jelenlegi fejlődését tekintve elmondhatjuk, hogy nem fenyeget újabb szegregált terület kialakulása Csörögben. Kevésbé jellemző a jelenlegi szegregátumból való kiköltözés a település más területeire, a lakók tartósan ezen a területen élnek, elköltözésre vagy nincs lehetőség, vagy nincs szándék. A település más részéből a szegregátumba való költözés egyáltalán nem jellemző. A lakosság területi átrendeződése stagnálónak mondható.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	0	55	12,43
2018	1	0	0	0	56	10,96
2019	1	0	0	0	48	5,70
2020	1	0	0	0	50	4,54
2021	1	0	0	0	45	5,58
2022	1	0	0	0	44	6,96

Forrás: TelR, KSH Tstar

Az egészségügyi alapellátásokhoz való hozzáférésük ugyanúgy biztosított, mint a település összes lakosának. Ugyanakkor nehézséget okoz számukra az, ami a falu többi lakosának is: az önálló gyermekorvosi praxis hiánya. Sajnos ennek megoldására az Önkormányzatnak vajmi kevés ráhatása van. A szakellátásokhoz való hozzáférés a Váci Jávorszky Ödön kórházhoz és Budapesthez való közelség miatt jobb, mint más hátrányos helyzetű településen.

A problémát inkább abban látjuk, hogy az orvoshoz forduláshoz való hajlandóság alacsonyabb, mely oka talán a társadalombiztosítás hiányában keresendő.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A jó szakmai színvonalú védőnői szolgálat miatt a gyermekek ellátása megfelelő, de felnőtt korban már korlátozott a prevenciós és szűrőprogramokhoz való hozzáférés. Fontos lenne tudatosítani a szűrőprogramok jelentőségét, megoldást jelenthet a szűrővizsgálatok helyben biztosítása, mivel ismerős közegben könnyebben mobilizálható ez a célcsoport.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő ellátáshoz való hozzáférést az óvodában tudjuk biztosítani. A zömmel roma gyermekeket nevelő intézményben nagy szükség van a fejlesztőpedagógusok munkájára azért, hogy a gyermekek leküzdjék a mélyszegénységből vagy egyéb okból eredő hátrányokat.

A rehabilitációs ellátásokhoz való hozzáférésről információkkal nem rendelkezünk, ilyen irányú nehézséget nem jeleztek az Önkormányzatnak.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Önkormányzatunk nem rendelkezik saját konyhával, az intézményi gyermekétkeztetést, a szünidei gyermekétkeztetést és a szociális étkeztetést vásárolt szolgáltatás útján biztosítja. Jelenleg a közétkeztetés tekintetében elsősorban magának az étkeztetés biztosításának ténye fontos, hogy a rászorulóknapi egy meleg ételhez jussanak, kevéssé az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése. Természetesen a közétkeztetést a jogszabályban előírt tápanyagtartalommal biztosítjuk.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportprogramok általában a nagyobb rendezvényeken jelennek meg, mivel ott érhetünk el nagyobb létszámú résztvevői kört. Jól sikerült irány volt például a Csörögi Romajálison szervezett roma-nem roma futball mérkőzés, melynek nagyon jó visszhangja volt a településen.

A gyermekek számára szervezett karate és futball edzéseken minden gyermek, roma és nem roma ugyanolyan eséllyel vehet részt. Önkormányzatunk mezekkel és táboroztatással támogatja a sportoló gyermekeket.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Csörögi Család- és Gyermejjóléti Szolgálat által nyújtott szociális szolgáltatások mindenki számára ugyanúgy hozzáférhetők. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat fenntartásában lévő intézmény feladatellátás során érvényesíti az esélyegyenlőséget és a szakmaiságot egyaránt.

g) drogprevenációs szolgáltatások; problémák kifejtése, merre keressük a megoldást, kikkel működünk együtt

A tudatmódosító szerek használata és a drogkereskedelem több esélyegyenlőségi célcsoportot érintő, településszintű kérdésként jelenik meg. Bár a lakosság szubjektív biztonságérzetét jelentősen befolyásoló probléma, nem pusztán közbiztonsági kérdés, ezért nem is oldható meg pusztán hatósági intézkedésekkel. Ezzel együtt a probléma leginkább a szegregátumban, a mélyszegénységben élők között jelenik meg, hiszen a kereskedelem könnyebb bevételi forrást jelent az ott élőknek. A preventációs tevékenység különösen a fiatalok esetében fontos, de foglalkozni kell a szülők drogfogyasztása miatt veszélyeztetett gyermekkel is és szüleikkel egyaránt. Olyan módszert kell találni a prevencióra, amellyel szórakoztató módon, kötetlenebb formában tudjuk elérni ezt a sérülékeny célcsoportot.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Csörögben mindig is éltek romák, így a romák és nem romák együttélése – a konfliktusok ellenére – természetes a faluban élőknek. Hátrányos megkülönböztetésről tehát nem beszélhetünk, a szolgáltatások nyújtásakor az egyenlő bánásmód követelménye nem sérül.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkehonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	3 435

Forrás: Önkormányzati adat

Önkormányzatunk 2022. október 1-től nyújt népkehonyha szolgáltatást a Baptista Szeretetszolgálat útján, mellyel azoknak próbál segítséget nyújtani, akik számára bármely okból nehézséget okoz a napi egy meleg étel előteremtése. Anyagi lehetőségeink függvényében próbáljuk növelni az adagszámot, a jobb hozzáférés érdekében.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
1	nem	152	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

Ahogy a táblázat is mutatja a közösségi életnek szűk színterei, fórumai vannak Csörögben. Nagy problémát jelent az, hogy nincs olyan épület vagy szabadterei helyszín, ahol nagy létszámú rendezvényeket, közösségi programokat lehetne tartani. Mindezz hátrányt jelent, mert a valódi helyi közösség megteremtése nehézkes. Művelődési házzal nem rendelkezünk, Csörögi Közösségi Színtér üzemel a könyvtári feladatellátást biztosító épületben, mely szintén szűkös, kevés ember befogadására alkalmas. Jelenleg a helyi óvoda tornaszobáját használjuk a nagyobb zárt teri rendezvények lebonyolítására, de oda is csak körülbelül 70 ember tud kényelmesen asztalhoz ülni, így például az Idősek Napját szinte lehetetlen méltóképp megünnepelni tekintve, hogy a 70 év feletti lakosok száma Csörögben 200 fölött van.

Sikerült ugyan pályázati forrásból egy Civil Házat építenünk, mely azonban inkább csak arra alkalmas, hogy a helyi civil szervezetek, egyesületek hivatalos üléseiket megtartsák.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A közösségi együttélésben nehézséget elsősorban a drogfogyasztók és a droghereskedők, a munka nélkül a világban csak úgy élő fiatalok életvitele jelent. A tudatmódosító szerek hatása alatt a településen lézengők, a sok esetben jogosítvány nélkül, nagy sebességgel autózók nagy veszélyt jelentenek idősekre, gyermekekre egyaránt, de a település bármely lakosára is.

Ezekben a helyzetekben a hagyományos konfliktuskezelési megoldások nem segítenek érdemlegesen, hosszútávra szóló felvilágosító munka, hatósági közreműködés, egymás iránti érzékenyítő programok segíthetnek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A falu lakosságának valódi közössé kovácsolódása csak pár éve indult el, az Önkormányzat aktív szerepvállalásával. Nem csak a lakosság széles körét vonzó szórakozási lehetőségeket teremt, hanem olyan programokat is, melyekkel a lakosok saját maguk tehetnek a településért vagy a többi lakosért. Ilyenek a közös fa- és virágültetések, az adventi gyertyagyújtások, az adománygyűjtések, melyek évről évre több embert mozgatnak meg. Ugyanakkor még van hová fejlődni ezen a téren, melynek eszköze lehet olyan érzékenyítő programok szervezése, melyen a különböző csoportok, esélyegyenlőségi célcsoportok közelebb kerülhetnek egymáshoz, jobban megértve egymást, növelve az egymás iránti szolidaritást (például nagy-únoka táborok).

A Csörögbe sokfelől érkezett emberek sok belső értéket is hoztak magukkal, különböző szokásokat, amiknek megismerése, elfogadása és velük együtt a fejlődés a község nagy feladata.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Csörögben egyetlen nagy létszámú nemzetiség él: a roma (cigány) nemzetiség. Kulturális identitásuk megőrzésének nincs széleskörű lehetősége, a kulturális hagyományok ápolása nem jelentős a településen. Jelenleg a Máltaházban (Jelenlét pont) van lehetőség roma tánc tanulására. A lányokból álló tánccsoport eddig egy közösségi rendezvényen mutatta meg magát.

A helyi roma kultúra életre keltése nehézséget jelent a napi megélhetési problémák miatt, ugyanakkor a művészetek, a kultúra kitörési lehetőséget is jelent a roma gyermekek, fiatalok számára.

e) helyi lakossági önszervezések.

A helyi Idősek Klubja saját elhatározásból jött létre, az idősebb korosztályt próbálja összefogni és aktivitásra sarkallni. Az Önkormányzat fokozott figyelmet fordít erre az önszerveződő közösségre, polgármester úr rendszeresen részt vesz a találkozók, a számukra szervezett programokon, kirándulásokon. Célul tűzték ki, hogy egyesületté alakulnak azért, hogy pályázhassanak a korosztályukat támogató célokra, programokra.

A helyi közbiztonsági problémák megoldására jött létre a Biztonságos Csörögért Polgárőr Egyesület is, szintén civil kezdeményezésként. Több pályázaton is sikerrel indultak már, a képviselő-testület több tagja is aktív polgárőr.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Csörögben – önállóvá válása óta – mindig volt roma kisebbségi/nemzetiségi önkormányzati választás, így kisebbségi/nemzetiségi önkormányzat is működött. A jelenlegi roma nemzetiségi önkormányzat működése, a csörögi önkormányzattal való partneri együttműködése jelenti azt az irányt, melyet a jövő évi önkormányzati választásokon megalakuló két képviselő-testületnek, önkormányzatnak követnie kell.

A három taggal megalakult képviselő-testület létszáma idén tavasszal 1 főre csökkent, egy képviselő (akkori elnök) még 2020-ban lemondott mandátumáról, míg egy 1 képviselő (elnökhelyettes) pedig 2023. tavaszán mondott le. A képviselő-testület egy képviselővel (elnök) működésképtelenné vált, de a nemzetiségek jogairól szóló törvény hiányos szabályozása miatt maga a roma nemzetiségi önkormányzat nem szűnt meg. Bár az egyetlen megmaradt nemzetiségi képviselő (volt

elnök) aktivitása töretlen, sajnálatos módon a képviselő-testület működésképtelensége miatt nem rendelkezhet az önkormányzat költségvetése felett.

A több mint három éves működése során a roma nemzetiségi önkormányzat a maga szűk lehetőségein belül mindent megtett azért, hogy segítse elsősorban a roma lakosságot, de erőfeszítéseket tett Csörög összes lakosának támogatása érdekében.

Az állami támogatásból minden évben élelmiszer-csomagokkal támogatta a szociálisan rászorultakat, nemzetiségüktől függetlenül, támogatták a települési önkormányzatot a szegregátum útjainak karbantartásában. A roma kultúra ápolása és a roma lakosság identitásának erősítése érdekében létrehozta a Csörögi Romajális nevű rendezvényt, melyet sajnos a fentiek miatt csak egy alkalommal sikerült megtartani. A nagy sikerű rendezvényen együtt szórakozott a roma és nem roma lakosság, ami hosszú távon sokat segíthet a település esélyegyenlőségének előmozdításában.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során Csörögben	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A mélyszegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség és a szakképzettség hiánya, ennek ellenére a munkanélküliségi ráta alacsony.	Szorosabb együttműködés az illetékes foglalkoztatási hatósággal a foglalkoztatási és képzési lehetőségek minél hatékonyabb kihasználása érdekében.
A mélyszegénységgel leginkább a roma lakosság érintett, akik az élet meghatározó területein hátrányos helyzetben vannak	Komplex program, átfogó problémakezelési megoldások kialakítása, elsősorban a helyi szereplők együttműködésével
Az egészségügyi problémák halmozott jellegűek, az egészségügyi, népegészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés nehézkes, jellemző a korai gyermekvállalás.	Az alapellátáshoz és szakellátáshoz való hozzáférés erősítése, a védőnői szolgálat fokozott támogatása, szűrőprogramok szervezése és helybe hozása
Hiteltartozás és közüzemi számlatartozások miatti eladósodás növekedése, közművek kiakasztása és a tartozás miatti árvérezés egyre gyakoribb	Adósságkezelési program kidolgozása
Működő roma nemzetiségi önkormányzat hiánya.	Olyan roma képviselők megválasztása, akik hitelesen és kitartóan képviselik a roma lakosságot a nehézségek ellenére.
A szegregátum infrastrukturális elmaradottsága, a lakásállomány alacsony minősége	Pályázati forrásból emelni az infrastrukturális szintet, biztonságos lakhatást biztosítani a szegregátumból való kitöréshez

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekek népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2. számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)

	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 117	1 094	2211	50,52%	49,48%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			70	3,17%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	185	177	362	8,37%	8,01%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	45	45	90	2,04%	2,04%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 18 év alattiak körülbelül 25 %-át teszik ki a település lakosságának. Létszámuk az évek alatt relevánsan nem csökkent, de nem is nőtt. Az korábban bemutatott öregedési indexet nézve inkább az állapítható meg, hogy az idősebb korosztály létszáma nőtt. A nemek közötti arány is kiegyensúlyozott, nincs jelentős eltolódás egyik nem irányában sem. A nevelési, illetve oktatási kötelezettséggel érintett korosztály aránya mindenképpen indokolja a bölcsőde, az óvoda és legalább alsó tagozatos általános iskola igényét.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2017	13	0
2018	32	0
2019	82	92
2020	77	35
2021	73	10
2022	20	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázatban foglalt adatok sajnos nem tükrözik a valóságot a tekintetben, hogy a szegregáltumban ennél több gyermek él olyan körülmények között, melyek nehezítik a gyermekek egészséges fejlődését. Valószínűsíthetően ezek az állapotok a hatóságok szerint nem igényelnek olyan fokú intézkedést, mely védelembe vételt indokolna, de a képviselő-testület szinte minden tagja napi szinten szembesül azzal, hogy sokkal több gyermek van veszélyeztetett helyzetben, főként az anyagi nehézségek és a település egészét érintő droproblémák miatt.

A későbbiekben bemutatott hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámából kitűnik, hogy a csörögi gyermekek mintegy harmada él olyan anyagi körülmények között, melyben nagyobb eséllyel kerülnek egyéb értelemben is veszélyeztetett helyzetbe.

- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	185
2018	157
2019	144
2020	137
2021	139
2022	124

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A táblázatban szereplő adatok pozitív változást mutatnak, mivel a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyerekek számának csökkenése azt jelenti, hogy javult a családok jövedelmi helyzete, így a benne élő gyermekek anyagi helyzete is. Ezzel együtt – összevetve a 0-17 éves csőrögi gyermekek számával – még mindig kimondható, hogy a csőrögi gyermekek egy harmada még mindig olyan anyagi helyzetű családban él, ahol az egy főre jutó havi jövedelem alig éri el a 40 000 forintot.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat – Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	12	10	22
2018	11	10	21
2019	11	11	22
2020	10	11	21
2021	10	12	22
2022	n. a.	n. a.	n. a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülő gyermekek száma az elmúlt években nem emelkedett, stagnál. Releváns következtetést levonni belőle a gyermekek helyzetére nem lehet.

A gyermek jogán járó helyi, vagyis csőrögi juttatások körét már korábban bemutattuk. Az ott leírtakból látszik, hogy az Önkormányzat jövedelmi helyzetétől függetlenül nyújt támogatást a gyermekeknek, elsősorban természetbeni támogatásként (mikulás csomag, táboroztatás, úszásoktatás, jó tanulók támogatása). Ugyanakkor az alacsonyabb jövedelmi helyzetben lévőknek az intézményi gyermekétkeztetéshez is támogatást nyújt, különösen akkor, ha a családok jövedelme csak kevéssel haladja meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságnál meghatározott jövedelem határt.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n. a.	87	31	n. a.	0	88
2018	n. a.	73	27	n. a.	0	62
2019	n. a.	67	33	n. a.	0	70
2020	n. a.	63	16	n. a.	0	51
2021	53	77	33	n. a.	0	54
2022	67	60	16	n. a.	0	48

Forrás: Önkormányzati adatok

Az óvodában szinte minden beiratkozott gyermek ingyenes étkezésben részesül, tekintettel arra, hogy a jogszabályok által meghatározottak szélesebb körben adnak erre lehetőséget.

A nyári szüneti étkezésben résztvevők számának jelentősebb csökkenésének oka az, hogy kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy az óvoda ne zárjon be a nyáron, hiszen fontos, hogy a rászoruló gyermekek a nyári időszakban is megkapják a számukra szükséges ellátást, nevelést.

Óvodáztatási támogatásban nem részesül senki a táblázat szerinti időszakban, tekintettel arra, hogy a támogatási formát 2015-ben megszüntették.

Az ingyenes tankönyvellátásban részesülőkről pontos adatokkal nem rendelkezünk, de a tankönyvellátás terén az esélyegyenlőség teljes mértékben megvalósul, hiszen az ingyenes tankönyvellátás minden tanulóra kiterjed.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Csörögben nem releváns ez a kérdés, nincs olyan nem magyar állampolgár gyermek, aki bármilyen téren hátrányt szenvedne pusztán amiatt, hogy nem magyar állampolgár.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Csörögben nem él ilyen család, így ez a kérdés nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A 3. fejezetben és ezen fejezet alpontjaiban részletekben kerültek kifejtésre a szegregátumban élők gyermekek helyzetére vonatkozó tények, információk. A szegregátumban élő gyermekek jelentős része roma származású és mélyszegénységben él, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű. Az Önkormányzat lehetőségeihez képest mindent megtesz azért, hogy javítson a helyzetükön, de kevés eszközzel rendelkezünk a hátrányok valódi leküzdéséhez. Olyan komplex eszközrendszerre lenne szükség, amely az egész család problémáit egyszerre tudná kezelni, hiszen a gyermek kiszolgáltatott, nem tehet arról a helyzetről, amelyben élnie kell.

Ugyanakkor a gyermekeknek nyújtott, a hátrányt leküzdésért tett intézkedések és azok, amelyeket jelen programban megfogalmazunk mégis fontosak, mivel legalább esélyt teremtünk nekik arra, hogy elindulhassanak egy kiegyensúlyozottabb élet felé.

A település egészségét érintő közösségteremtő vagy infrastrukturális fejlesztések mind-mind pozitív hatással vannak és lesznek a szegregátumban élő gyermekekre is.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	1	94*	94,00
2018	1	92*	92,00
2019	1	93*	93,00
2020	1	98*	98,00
2021	1	98*	98,00
2022	1	99*	99,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok*

Csörögben kiegyensúlyozott a védőnői feladatok ellátása, tekintettel arra, hogy ugyanaz a védőnő teljesít szolgálatot a településen már 30 éve. Egyenlő eséllyel gondozza a roma és nem roma gyermekeket, a mélyszegénységben élőket és a rendezett anyagiak között élő gyermekeket. Viszont jelentős problémaként fog felmerülni az ő pótlása (nyugdíjba vonul). Egyrészt mivel már nem az Önkormányzat foglalkoztatja a védőnőt, így egyelőre nem tudni, hogy milyen szerepet kapunk az új védőnő kiválasztásában. Másrészt pedig ilyen jelentős létszámú roma lakosságnál fontos kérdés, hogy az új védőnőt a romák és nem romák egyaránt bizalommal fogadják. Harmadrészt pedig a magunk eszközeivel vonzóvá kell tennünk a védőnői státuszt, ez jelenleg a védőnői szolgálat tárgyi feltételeinek, az infrastrukturális körülmények feltételeinek javítására korlátozódik.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	1	0	0	n. a.	n. a.
2018	1	0	0	n. a.	n. a.
2019	1	0	0	n. a.	n. a.
2020	1	0	0	n. a.	n. a.
2021	1	0	0	n. a.	n. a.
2022	1	0	0	n. a.	n. a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Csörögben a gyermekek ellátásával kapcsolatban érzékeny problémaként jelenik meg, hogy nincs önálló gyermekorvos a településen, vegyes praxis működik csak. Egy olyan településen, ahol a gyermekek jelentős hányada hátrányos helyzetű, a szegregátumban él, nagyon nagy szükség lenne egy gyermekorvosra az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében. Sajnos mivel a háziorvosi praxisok magánkézben vannak, így Önkormányzatunknak vajmi kevés ráhatása van arra, hogy saját gyermekorvosi praxis jöhessen létre Csörögben.

- c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A korosztály speciális ellátási igényeivel kapcsolatban nagy felelősség hárul a védőnőre és az óvodapedagógusokra, hiszen ők kísérik figyelemmel a gyermekek egészségügyi, szociális és egyéb, a mindennapi életet befolyásoló helyzetüket. Itt is ki kell hangsúlyozni, hogy nagyon fontos a gyermekvédelmi rendszer szereplői közötti kapcsolat, együttműködés, hiszen ezen gyermekek problémái sokszor egymással összefüggésben jelennek meg.

A korai fejlesztés igénybevételére a lehetőségeink szűkösebbek, hiszen ennél a korosztálynál nagyobb a szülő felelőssége, mivel ő van a gyermekkel mindennap, de sok esetben a leginkább rászoruló gyermekeknél a szülői kompetencia is alacsony szinten van.

Az óvodában működik logopédus, valamint mozgásterapeuta is, így lehetőség van a hátrányok ledolgozására. Ugyanakkor több esetben elmondható, hogy a hátrányos helyzetben lévő gyermekek esetében olyan hiányosságokról is beszélhetünk, mint például kézmosás, evőeszközök használata stb. Ilyenkor inkább az óvodapedagógusok szakmai és emberi elhivatottsága a lényeges.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti alapellátásokat az Önkormányzat feladatellátási szerződéssel nyújtja a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által fenntartott intézményen keresztül. Az intézmény dolgozói nehéz helyzetben vannak, sok feladatuk van, nehéz az együttműködés a szülőkkel és a gyermekvédelem több szereplőjével sem teljesen hatékony az együttműködés.

Csörögben sajnos nem működik Biztos Kezdet Gyerekház, pedig a keretében igénybe vehető szolgáltatásokra nagy szükségük lenne a gyermekeknek, különös tekintettel arra, hogy a Gyerekház szülői kompetenciák megerősítését is célozza.

Csörögben 2012. óta a Mahájána Alapítvány működtet Tanodát. A Csörögi Tanoda célja, hogy a hátrányos helyzetű (zömében cigány) gyerekek tanulását, nevelését, pályaválasztását segítse. Tevékenységüket kiterjesztjük a gyerekek családjaira is, akiket gyerekneveléssel, munkába állással kapcsolatos kérdésekben támogatnak. Fontosnak tartják a helyi közösség kialakítását, fejlesztését, hogy az itt élők számíthassanak egymásra. Jelenleg 35 általános és 5 középiskolás diák jár a Csörögi Tanodába.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0

2021	0	0
2022	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A fenti táblázat egy alapvető hiányosságot mutat: Csörögben nem működik bölcsőde. Ugyanakkor elmondható az is, hogy az adott időintervallumban nem volt akkora a bölcsődei ellátással érintett gyermeklétszám és a szülői igény, hogy egy önálló bölcsődét működtessen az Önkormányzat. Ráadásul egy önálló bölcsőde építése vállalhatatlan anyagi terhet jelentett volna és jelentene ma is az Önkormányzatnak, kizárólag pályázati forrásból lehetne megvalósítani.

Csörögben egy 75 férőhelyes óvoda működik, illetve 2022-től egy 8 férőhelyes mini bölcsőde. Az Önkormányzat mindkét ellátást átadta a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Iskola Alapítvány fenntartásába adta, mivel úgy látta, hogy a tapasztalataik és felkészültségük alapján inkább meg tudják adni a gyermekeknek a szükséges nevelést, ellátást.

Az óvodában magas a szegregátumban élő roma gyermekek aránya, jó részüknek speciális ellátásokra is szükségük van, például logopédia, mozgásterápia.

A mini bölcsődében elsősorban olyan gyermekek kerültek, akik édesanyja újra munkába állt és szükséges a gyermek napközbeni elhelyezése. A bölcsőde kezdettől fogva teljes létszámmal működik, a szülők elégedettek az ellátással. Megfontolandó az új bölcsődei férőhelyek kialakítása. A következő táblázat nullás sorai jól mutatják a bölcsődei ellátásra vonatkozó hiányosságokat, melynek pótlása kihívás elé állítja az Önkormányzatot.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	8	6	0	0
2022	0	0	0	0	8	7	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekvédelmi rendszer működtetése és működése nem gördülékeny. A megtett intézkedések az Önkormányzat álláspontja szerint elégtelenek, nem járulnak hozzá a gyermekek helyzetének javításához. Csörög olyan hátrányos helyzetű település, ahol a megszokott hatósági és gyermekvédelmi intézkedések nem hozzák azt az eredményt, ami más településen jól működik.

A rendszer kevésbé hatékony működése nem segíti elő a gyermekek esélyegyenlőségének javítását.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatást Önkormányzatunk nem tud biztosítani a család- és gyermekjóléti szolgálat által biztosítottakon kívül.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A gyermekek sportolási, egészségfejlesztési lehetőségei nem korlátozottak. Csörögben karate és futball egyesületben való sportolásra is lehetőség van, függetlenül a gyermekek származásától, anyagi helyzetétől. A karate sportegyesület működését az Önkormányzat jelentősen támogatja azért, hogy minden gyermek azonos eséllyel sportolhasson és vehessen részt a táborokban.

A szünidős programok szervezésére van igény a településen, de egyelőre az Önkormányzat korlátozott mértékben tudja ezeket kielégíteni. Elsősorban anyagi és humán erőforrás hiány miatt nem tudjuk a teljes nyári szünetet programokkal lefedni.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Önkormányzatunk a jogszabályoknak megfelelően, vásárolt szolgáltatással biztosítja az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetést. Intézményi gyermekétkeztetést az óvodában és a mini bölcsődében a nyitva tartás napjai alatt biztosítjuk. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának csökkenése azt eredményezi, hogy idén már olyan gyermekek is járnak az intézménybe, akik fizetnek az étkezésért.

A szünidei gyermekétkeztetés biztosítását az önkormányzat költségvetése szorítja keretek közé: csak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére tudjuk biztosítani.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Mivel Csörögben mindig is együtt éltek romák és nem romák, hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek, így számukra a mindennapok része, hogy közösek a programjaik. Együtt járnak óvodába, iskolába, együtt vesznek részt a csörögi rendezvényeken, a gyereknapon, a Mikulás ünnepségen. Ezek a programok mindig jól sikerülnek, jó eszköze az esélyegyenlőség fenntartásának, így ezt a jövőben is folytatni szeretnénk.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtásakor hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs információnk. Minden gyermek azonos eséllyel fér hozzá a szolgáltatásokhoz.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Önkormányzatunk hátránykompenzáló juttatásairól a program elején már részletesen írtunk: a gyermekek jogán vagy a gyermekek részére biztosított természetbeni támogatások, a gyermekeknek szervezett önkormányzati rendezvények a gyermekek esélyegyenlőségét hivatottak elősegíteni.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	71	29	40,85
2018	71	33	46,48
2019	61	31	50,82
2020	59	24	40,68
2021	53	20	37,74
2022	67	22	32,84

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az óvodába járó gyermekek harmada még mindig hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű, az oka általában a szülők nyolc általános iskolai végzettsége és/vagy a szegregátumban élés. De pozitívként értékelendő, hogy az arányuk folyamatosan csökkent az elmúlt években.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	226	64	28,31
2018	236	63	26,69
2019	219	51	23,28
2020	215	49	22,79
2021	215	60	27,90
2022	210	52	24,76

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Az általános iskolába járó gyermekek esetében tartósan 20% fölött van a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma. Ugyanakkor csökkenő tendencia figyelhető meg, melyet a járványidőszak akasztott meg (hiszen akkor nem jártak le a jogosultságok), de 2022-ben ismét csökkenést tapasztalunk. Ennek tartóssága majd az első felülvizsgálat során állapítható majd meg.

4.4. a) 3. számú táblázat alapján - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a közép szintű oktatásban			
Év	14-18 éves korosztály	Hátrányos helyzetű közép fokú iskolában tanulók száma	Halmozottan hátrányos helyzetű közép fokú iskolában tanulók
	Fő	Fő	Fő
2017	138	20	6
2018	155	12	4
2019	149	16	3
2020	154	20	4
2021	145	11	1
2022	149	22	2

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A közép szintű oktatásban részt vevő hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókról a saját adatbázisunk alapján csak ennyi adattal rendelkezünk. Oktatási intézményi típusra bontott arányokat nem ismerünk. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya egyértelmű csökkenést mutat, ami abból fakad, hogy ezek a gyermekek általában nem jutnak el a közép fokú iskolákba. Számukra nem ugyanolyan eséllyel érhető el a közép szintű oktatás, elsősorban nem a szellemi képességek hiánya miatt, hanem inkább pont a halmozottan hátrányos helyzetük miatt. Ez sajnos fontos esélyegyenlőtlenséget jelez számunkra.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	99	23
2018	107	15
2019	107	7
2020	96	2
2021	108	8
2022	66	27

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámában látható jelentős emelkedés oka, hogy az Önkormányzat fokozott erőfeszítéseket tesz a gyermekek helyzetének javítására, így adatigénylással fordult a Központi Statisztikai Hivatalhoz. A Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján Csörögben van szegregátum és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló eljárásban hivatalból vizsgáljuk, hogy a gyermek lakóhelye a szegregátumba tartozik-e.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai	
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1

Óvodai férőhelyek száma (fő)	75	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	07.00	17.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	10	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	5	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	3	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma – gy.ped. neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gy.ped. neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gy.ped. neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gy.ped. neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	96	3	75	1	71	0	0	24
2018	100	3	75	1	71	0	0	24
2019	97	3	75	1	61	0	0	20
2020	99	3	75	1	59	0	0	20
2021	93	3	75	1	53	0	0	18
2022	95	3	75	1	67	0	0	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Csörög 75 férőhelyes óvodájába csak csörögi gyermekek járnak, a járványidőszakban tapasztalható visszaesést és intézményvezető váltást követően a beíratott gyermekek száma ismét emelkedett, amit abszolút pozitív irányúnak tekinthetünk. Az óvoda képes kielégíteni a csörögi igényeket, bővítésre nem, maximum fejlesztésre van szükségünk.

A 4.4.4 és 4.4.5 táblák Csörög vonatkozásában nullásak, tekintettel arra, hogy Csörögben nem működik általános iskola. A csörögi gyermekek lakóhelyük alapján kijelölt általános iskolákba járnak a szomszédos településekre: Vác, Sződ és Sződliget. Rájuk vonatkozó, illetve az általános iskolákkal kapcsolatban adatokkal nem rendelkezünk.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A legtöbb csörögi gyermek hátrányként éli meg, hogy Csörögben nincs általános iskola, így a környező településekre kell iskolába járniuk. Ez különösen nagy teher egy hat éves gyermeknek, aki adott esetben Vácott kezdi az iskolát és nem csak azért kerül teljesen más közegbe, mert óvodából iskolába kerül, hanem azért is, mert faluról városba. Egy hátrányos helyzetben lévő gyermek számára ez pedig még sokkal nehezebb.

Jogellenes elkülönítésről nincsen tudomásunk, de a szülői visszajelzések alapján az egyes általános iskolákban problémát okoz a csörögi roma gyermekek beilleszkedése, oktatása.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;

Erre vonatkozó adatokkal, információkkal nem rendelkezünk.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyermek-házát rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	0	n. a.	n. a.	96
2018	0	n. a.	n. a.	84
2019	0	n. a.	n. a.	81
2020	0	n. a.	n. a.	78
2021	0	n. a.	n. a.	54
2022	0	40	99	58

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A hátránykompenzáló szolgáltatásokról már a 4.3 pont d) pontjában részletesen írtunk. Sajnos előző évekre vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk, de a 2022. évi számadatok egyértelműen mutatják, hogy szükség van hátránykompenzáló szolgáltatások nyújtására.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során Csörögben	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A mélyszegénységből fakadó problémák miatt a gyermekek veszélyeztettsége szinte állandó ezekben a családokban	Az illetékes gyámhatósággal és gyermekvédelmi szervezetekkel való szoros együttműködés és hatékony intézkedések kialakítása, szülői kompetenciák növelése
Az általános iskolába járás nehézkes mind fizikálisan, mind lelkileg	Helyi általános iskola kialakítása
Szocializációs és tanulási nehézségek az óvodás korú gyermekeknél	A helyi óvoda fejlesztési feladatainak fokozottabb támogatása, komplex korosztályra szabott fejlesztési program kidolgozása
A család anyagi problémái miatt a gyermekek hiányt szenvednek olyan dolgokból, melyek más gyermekek számára természetesen	Célzott szociális célú támogatások juttatása a gyermekeknek
A védőnő hamarosan nyugdíjba megy, így kérdéses, hogy találunk-e új védőnőt, akit a roma és nem roma szülők egyaránt bizalommal fogadnak	Az állammal együttműködve új védőnő kinevezése, jól felszerelt védőnő tanácsadó kialakítása az álláshely vonzóbbá tétele érdekében
A gyermekvédelmi rendszer szereplőinek együttműködése nem gördülékeny, kevés a jelzés és nem elégségesek a gyermekvédelmi intézkedések	Erősíteni a gyermekvédelmi jelzőrendszert, szorosabbá tenni a tagok közötti kapcsolatot, hatékonyabbá tenni az intézkedéseket
Nem rendelkezünk elegendő információval arról, hogy az általános iskolákban tanuló csörögi gyermekeket éri-e hátrányos megkülönböztetés	Közvetlen és rendszeres kapcsolatot kialakítani az érintett általános iskolákkal

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	3,22	5,91	4,57%
2018	1,66	3,32	2,49%
2019	2,54	3,86	3,20%
2020	2,9	3,51	3,21%
2021	1,97	2,44	2,21%
2022	2,33	2,61	2,47%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból egyértelműen megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők között nagyobb a nők aránya. Egyfelől talán a nők inkább keresik fel a Munkaügyi Központot, másfelől pedig a férfiak könnyebben elhelyezkednek a feketegazdaságban, így nem regisztrálják magukat álláskeresőként. Pedig ennek hosszú távú hatásai vannak, melyet már kifejtettünk korábban.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás- keresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	60,87	66,67
2018	55,26	61,9
2019	44,9	59,09
2020	46,94	56,52
2021	32,35	54,55
2022	44,74	35,29

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Pozitív változás, hogy 2022-ben jelentősen csökkent a nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül, ami a nők munkaerő piaci helyzetének javulását jelenti.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláske- resők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás- keresők száma (TS 053)
	fő	Fő

2017	69	7
2018	38	1
2019	49	0
2020	49	0
2021	34	0
2022	38	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdő álláskereső száma nulla, így ez a kérdéskör nem releváns a nők helyzetének megítélésében.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Erről a kérdésről pontos információkkal nem rendelkezünk, Csörögben a Magyar Máltai Szeretetszolgálat szervezett targoncavezető képzést, ahol értelemszerűen kevesebb nő tudott részt venni. Kifejezetten nőket célzó foglalkoztatást segítő és képzési program nem indult Csörögben.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Tekintettel a főváros és Vác közelségére nem tapasztalunk nehézséget az alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező nők elhelyezkedési lehetőségeiben. A nehézséget elsősorban nem az iskolai végzettség, hanem a gyermekek napközbeni ellátása okozza véleményünk szerint.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A foglalkoztatás területén megmutatkozó hátrányos megkülönböztetésről nem rendelkezünk információval, így településszintű következtetést nem lehet levonni ebben a kérdésben.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások kérdéskörét a gyermek célcsoportnál már részletesebben kifejtettük. Az alábbi táblázatok megmutatják, hogy az óvodában nincs férőhely-hiány, minden gyermeket be tudnak íratni a helyi óvodába. A problémát inkább a bölcsődés korú gyermekek ellátása okozza, tekintettel arra, hogy Csörögben csak mini bölcsőde működik.

A helyi intézményekben törekszünk a rugalmas munkaidő lehetőségének biztosítására, a Polgármesteri Hivatal pályázatban vállalta ennek biztosítását, melynek eleget is teszünk.

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	1	94*	94,00
2018	1	92*	92,00
2019	1	93*	93,00
2020	1	98*	98,00
2021	1	98*	98,00
2022	1	99*	99,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok*

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	8	7	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés tekintetében a településen élő nők eltérő esélyekkel, lehetőségekkel rendelkeznek attól függően, hogy a nő a romák, mélyszegénységben élők célcsoportjába tartozik-e vagy sem. A roma kulturális hagyományok, a nők hagyományos szerepe kevésbé engedi, hogy a nők átgondolt családtervezéssel éljenek. Körükben gyakoribb a fiatal korban vállalt gyermek, sőt gyermekek aránya, valamint a 4-5 gyermek is.

Az anya- és gyermekgondozás területén azonban ettől független minden nő ugyanazt a gondozást kapja a településen. Köszönhető ez annak, hogy Csörögben már 30 éve ugyanaz a védőnő teljesít szolgálatot, így generációk nőttek fel a keze alatt. Fontos, hogy úgy végzi a munkáját, hogy fokozottabban figyel a hátrányos helyzetben lévő nőkre.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat által indítani tervezett baba-mama klub is pozitív hatással lesz az anyákra, hiszen egymást közt cserélhetnek tapasztalatot és szakmai támogatást is kapnak.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Konkrét adatokkal annyiban rendelkezünk arról, hogy hány esetben történt kapcsolati erőszak a településen, amennyiben más hatóság megkereste a jegyzőt, mint a családvédelmi koordinációért felelős szervet.

A valóságban – mivel kis település vagyunk és az információk gyorsan körbe érnek – ennél többször történik nőket ért erőszak, kapcsolati erőszak, de sajnos hatósági intézkedésre nem kerül sor, mivel a nők nem merik vagy nem akarják felvállalni a történeteket.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Csörögben nem működnek krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás, nincs anyaothton, nincs családok átmeneti otthona. Viszont a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a Csörögi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat minden esetben segítséget nyújtott azon nőknek, akik krízishelyzetben hozzájuk fordultak.

A tapasztalatok alapján azt mondhatjuk, hogy a krízishelyzetek jó része a drogfogyasztást és/vagy drogterjesztés következtében állt elő. Gondolok arra például, hogy az apa/férj drogos állapotban bántalmazta az anyát/feleséget, vagy arra, hogy a gyermek az anya drogfogyasztása miatt van veszélyeztetve.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a nők szerepe kiegyensúlyozottnak mondható. A 7 fős képviselő-testületben 3 nő foglal helyet, közülük egy roma nemzetiségű. A Pénzügyi Bizottság elnöke nő és szintén nő a jórészt az esélyegyenlőségi célcsoportokkal kapcsolatos feladatokat ellátó tanácsnok is.

A roma nemzetiségi önkormányzat 2023. tavaszáig két nővel működött, így az elnöki teendőket is nő látta el.

Bár a polgármester férfi, a nők kiegyensúlyozottságot hoznak a település vezetésébe. Nem érzékelhető, hogy a közéletben kevesebb eséllyel juthatnának lehetőségekhez.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Jelenleg a témával foglalkozó helyi kezdeményezés nincs a településen. Egyelőre a település egészét érintő hátrányok felszámolása élvez elsőbbséget, valamint a gyermekek, az ifjúság helyzetének javítására törekszik a Csörögi Ifjúságért Alapítvány. A gyermekekkel való törődés azonban óhatatlanul felszínre hozza a nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákat is, így várhatóan civil oldalról el fog indulni a tenni akarás.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során Csörögben	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők között magasabb	Kifejezetten a nők munkaerőpiacon való elhelyezkedését segítő képzések helyben történő megvalósítása. Családbarát munkahelyek kialakítása helyben.
Közoktatásból való kimaradás általában fiatalkori terheesség miatt	Felvilágosító programok, főként társadalmi szervezetek közreműködésével, a tanulmányok folytatását lehetővé tevő megoldások kialakítása
Párkapcsolaton belüli anyagi, fizikális és érzelmi kiszolgáltatottság, veszélyeztetettség	Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, pályázati források kiaknázásával komplex nővédelmi eszközök kialakítása

Csörögben nem működik bölcsőde, ami hátrányosan érinti a nők foglalkoztatási lehetőségeit.	Pályázati forrásból bölcsőde kialakítása.
Kevés információval rendelkezünk a nők foglalkoztatásával kapcsolatos nehézségekről, képzési igényeikről	Szorosabb együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal, hatékonyabb kommunikációs csatornák kialakítása

6. Az idők helyzet, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	259	369	70,19%
2018	271	366	74,04%
2019	290	372	77,96%
2020	315	362	87,02%
2021	328	352	93,18%
2022	331	357	92,72%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 65 év feletti állandó lakosok száma folyamatosan növekszik, lassan eléri a 0-14 év közötti állandó lakosok számát, így az öregedési index előre láthatóan tartósan 90 % fölé marad majd, sőt tovább fog emelkedni. A 2 230 fős állandó lakosságból a 65 év felettiek aránya 2022-ben 14,8 % volt, 2,8 %-kal emelkedett a 2017. évhez képest (állandó lakosság száma akkor 2 148 fő volt).

Az idősödő lakosság új kihívás elé állítja az Önkormányzatot, hiszen ez a korosztály olyan igényekkel, szükségletekkel jelenik meg, melyre nem adható általános válasz, mindenképpen a konkrét helyi igények ismeretében kell a válaszokat megtalálni. Különösen fontos lehet e két korosztály közelebb hozása egymáshoz.

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	142	196	338
2018	145	203	348
2019	162	228	390
2020	164	223	387
2021	165	236	401
2022	n. a.	n. a.	n. a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	9	5	86	140	3	7	1
2018	10	5	92	152	2	7	1
2019	10	4	113	174	1	11	1
2020	10	4	116	173	3	6	1
2021	10	4	121	181	2	8	1
2022	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatok adataiból az olvasható ki, hogy minden 65 év feletti rendelkezik öregségi nyugdíjjal vagy valamilyen nyugdíjszerű ellátásban. Arról viszont nem rendelkezünk információval, hogy mekkora a számukra folyósított ellátás összege. Az Önkormányzathoz benyújtott rendkívüli települési támogatások vagy települési támogatások igénylői között vannak ugyan időskorúak, de a tapasztalatok azt mutatják, hogy csak jelentősebb kiadásokhoz kérnek segítséget, például haláleset, tüzelőanyag vásárlása.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott állás-keresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	69	38	49	49	34	38
41-45 év (TS 042)	Fő	10	5	4	5	5	3
	%	14,49%	13,16%	8,16%	10,20%	14,71%	7,89%
46-50 év (TS 043)	Fő	5	6	8	7	7	6
	%	7,25%	15,79%	16,33%	14,29%	20,59%	15,79%
51-55 év (TS 044)	Fő	11	4	5	3	4	6
	%	15,94%	10,53%	10,20%	6,12%	11,76%	15,79%
56-60 év (TS 045)	Fő	7	6	7	1	0	2
	%	10,14%	15,79%	14,29%	2,04%	0,00%	5,26%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8	6	9	10	8	8
	%	11,59%	15,79%	18,37%	20,41%	23,53%	21,05%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat azt mutatja, hogy a 61 éves vagy afeletti korosztályban a legmagasabb a nyilvántartott álláskeresők száma/aránya, tartósan 20% körüli értéken. Ennek oka egyrészt az, hogy ez a korosztály számára nehezebb a nyílt munkaerőpiacon való megjelenés, szükségük van hatósági támogatásra, másfelől pedig számukra a nyugdíj közeledtével inkább fontosabb munkahelyet találni.

- b) tevékeny idős kor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Ilyen jellegű programok nem működnek a településen, nem merült fel igényként ennek lehetősége településszinten. Nincs olyan intézményünk, ahol megvalósulhatna a nyugdíjasok foglalkoztatása. Véleményünk szerint inkább a tartalmas, aktívan eltöltött idő a fontos a ledolgozott évek után.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A foglalkoztatás területén az idősek vonatkozásában megvalósuló hátrányos megkülönböztetésről nem rendelkezünk információval Csörögben. De a fenti táblázatban látható adatok azt mutatják, hogy az évek során a nyugdíjkorhatár közelében járó foglalkoztatása nem javult, hiszen a nyilván tartott álláskeresők aránya ebben a korosztályban a legmagasabb, évek óta tartóan 20% fölött van.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

- a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	259	0	3	11
2018	271	0	3	5
2019	290	0	4	6
2020	315	0	6	4
2021	328	0	5	10
2022	331	0	6	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Csörögben folyamatosan nő a 65 év feletti korosztály létszáma, így az ő igényeiknek megfelelő egészségügyi és szociális szolgáltatások nyújtása egyre fontosabb feladatot jelent az Önkormányzatnak.

A házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés biztosított létszáma megfelelő, igénybe tudják anynyian venni, amennyi főre az Önkormányzat biztosítani tudja az ellátást. Az idősek nappali ellátás szolgáltatás nyújtása számunkra nem kötelező, de ez olyan szolgáltatást jelent, amely elősegíti az egyedül élő idősekkel való kapcsolattartást és kommunikációt, így az anyagi lehetőségek függvényében fontos lenne a nyújtása. Sajnos ez esetben is mérlegelni kell az anyagi lehetőségeket, mivel nincs olyan épületünk, mely alkalmas lenne az idősek nappali ellátásának nyújtására a jogszabályban előírtaknak megfelelően.

Az egészségügyi szakellátásokhoz való hozzáférés okozhat nehézséget, a járóbeteg ellátást biztosító intézménybe való eljutás miatt. Fontos a komolyabb betegségek megelőzése a szűrővizsgálatokon való részvétellel.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A helyi közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított, különös tekintettel arra, hogy az Idősek Klubja a Csörögi Községi Színtérben tartja az összejöveteleit. A kulturális élet helyi szinten kezd igen pezsgővé válni, ezeken minden idős ugyanúgy részt tud venni, mint a többi korosztály.

c) idők informatikai jártassága;

Az idők informatikai jártaságáról pontos információkkal nem rendelkezünk, de a Községi Színtérben minden lehetőséget megadunk, hogy megismerkedjenek a számítógép, az internet használatával. A Községi Színtérben időknek szóló tanfolyamot szerveztünk az okostelefon használatával kapcsolatban.

d) a generációk közötti programok.

Önkormányzatunk még nem szervezett generációk közötti programot, ami azonban jó megoldást jelenthet az elmagányosodás elleni küzdelemben és segíthet az egymás iránti szolidaritás megerősítésében. Egy ilyen program közelebb hozhatja egymáshoz a generációkat, segít megérteni mások problémáit, ráadásul közösségteremtő ereje is van.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok nincsenek Csörögben. Az Idősbarát Önkormányzat pályázatunkban kifejtettek működnek, illetve törekszünk azok működtetésére.

Az Idősek Klubjának működése, a rendszeres találkozások, a közös kirándulások jó kiindulópontot jelentenek ahhoz, hogy kialakuljon egy olyan kapcsolatrendszer, kommunikációs hálózat, amelyben fel lehet mérni az életkorral járó sajátos igényeket és ki lehet azokat elégíteni.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során Csörögben	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya az idős korosztályban, illetve a családtagok távol vannak	Olyan szolgáltatások kialakítása, mely elősegíti a kapcsolattartást, a kommunikációt a célcsoporttal
Elmagányosodás	Az idősebb korosztályt célzó programok, rendezvények, kirándulások szervezése, aktív közösségi élet fenntartása. Mentális betegség kialakulása elleni programok.
A korosztály számára nehezebben hozzáférhető az egészségügyi ellátás	Segíteni az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést.
Csökkent fizikai aktivitás, mozgásszegény életmód okozta szellemi és lelki hanyatlás	A korosztály számára nem megerőltető mozgásformák támogatása

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Általánosságban azt lehet mondani, hogy a fogyatékossgal élő helyzet nem jelenik meg élesen a település életében. Mivel a számuk nem pontosan ismert, így helyzetükről, igényeikről is vajmi kevés információval rendelkezünk.

Valószínűleg érvényesül a kis településekre még jellemző egymásra figyelés, ami azt eredményezi, hogy a fogyatékossgal élő problémái nem jelennek meg élesen, mivel a mindennapokban megoldják az esetlegesen felmerülő nehézségeket.

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	27	32	59
2018	25	27	52
2019	21	26	47
2020	19	27	46
2021	15	29	44
2022	n. a.	n. a.	n. a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatására vonatkozóan adatokkal nem rendelkezünk. Csörögben az egyetlen közfoglalkoztató az Önkormányzat, településüzemeltetésben foglalkoztatunk helyi lakosokat, olyan munkakörökben, melyek közepes fizikai igénybevételt és zömmel kültéri munkát jelentenek.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Csörögben a fogyatékkal élő személyek munkavállalását segítő lehetőségek nem működnek, erre vonatkozó igény nem merült fel a településen.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Csörögben nem működik olyan cég, intézmény, aki kifejezetten fogyatékossgal élöket alkalmazna, de nincs is olyan információnk, hogy a településen a foglalkoztatás terén bárkit fogyatékossga miatt hátrányos megkülönböztetés ért volna.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Önálló életvitelt támogató helyi intézményünk nincsen, nem is fejt ki egy intézmény sem ilyen jellegű tevékenységet Csörögben. Ez e kérdés nem vetödik fel településszinten kezelendö problémaként.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A 7.1 pontban szereplö táblázatokban lévö adatok pusztán a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülök számáról adnak információt, kevésbé arról, hogy valójában hány fogyatékkal élő csörögi lakosról beszélhetünk és ök milyen pénzbeli ellátásban részesülnek.

Önkormányzatunk a települési támogatásokból, a rendkívüli települési támogatások terhére igénylés esetén célzottan támogatja a fogyatékossgal élöket, de külön, a célcsoportnak címzett támogatási formával nem rendelkezik.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetöségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetösége, együttműködése;

Az egészségügyi alapellátáshoz való hozzáférésük biztosított, a szakellátásokhoz, a rehabilitációs ellátásokhoz való hozzáférés akadályoztatásáról nincs információnk.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévö középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat tulajdonában lévö intézmények, közszolgáltatást nyújtó épületekbe ugyan akadálymentesen be lehet jutni, mindkét épületnél rámpa került kialakításra, de az épületen belül ke-rekesszékkal nem lehet közlekedni. Kivételt képez az újonnan épült Civil Ház, melyet már úgy alakítottunk ki, hogy a fogyatékkal élök is biztonságosan tudják használni.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetöségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítetség, lakó-épületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Önkormányzatunk jelenleg nem rendelkezik sem szabadtéri, sem pedig zárt közösségi térrel, ahol a fogyatékossgal élök ugyanolyan eséllyel tudnak részt venni a kulturális programokon.

A lakóépületek akadálymentesítetségéről információkkal nem rendelkezünk.

Törekszünk arra, hogy minden lakos megkapja ugyanazokat az információkat, a kommunikációs csatornáink eljutnak a fogyatékossgal élökhöz is (nyomtatott újság, honlap, facebook oldal).

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A csörögi munkahelyek akadálymentesítetségéről sem rendelkezünk információkkal, de Csörögben nincsen olyan foglalkoztató, aki fogyatékossgal élő személyeket foglalkoztat.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Korábban már kifejtettük, hogy Csörög jelentős infrastrukturális hátrányban van több szempontból, így a szilárd útburkolatú utak terén is. Szilárd útburkolat hiányában a fogyatékosokkal élők közlekedése nehéz. Jelenleg csak két utcában található járda, így ez is hátrányt jelent a fogyatékkal élők számára.

A közösségi közlekedést a VOLÁN és a MÁV biztosítja, így azok akadálymentesek, ugyanakkor a vasútállomásra vagy a buszmegállóknál való eljutás nem megoldott.

f) fogyatékosokkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosokkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Csörögben jelenleg a fogyatékosokkal élő személyek számára nem állnak rendelkezésre speciális helyi szolgáltatások, igény sem jelent meg ilyen jellegű szolgáltatásra.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Az Önkormányzat hátránykompenzáló juttatásokban, szolgáltatásokban nem tudja részesíteni a fogyatékosokkal élőket, mivel jelenleg az alapvető infrastrukturális hátrányok leküzdése zajlik településszinten.

7.4. Fogyatékosokkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A fogyatékosokkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok jelenleg nem futnak Csörögben. Ilyen irányú igény nem került a felszínre, ezért az Önkormányzat nem tud foglalkozni mélyebben ezzel a kérdéskörrel.

7.5 A fogyatékosokkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Kifejezetten e célra irányuló kezdeményezések jelenleg nem működnek Csörögben. A fogyatékosokkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák nincsenek fókuszban, illetve inkább úgy mondhatnánk, hogy a település egészének fejlődésével párhuzamosan történik ezen problémák megoldása.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során Csörögben	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem rendelkezünk elegendő információval arról, hogy hány fogyatékosokkal élő lakos él Csörögben, ezért arról sem rendelkezünk információval, hogy milyen jellegű támogatásra, ellátásra van szükségük	A helyi szereplők, szervezetek összefogásával a fogyatékosokkal élők feltérképezése, szükségleteik, igényeik felmérése
A közszolgáltatásokhoz, egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézkes, mivel Csörögben nem teljeskörű az akadálymentesítettség	Legalább a közintézmények belső akadálymentesítése, a fogyatékkal élők közlekedési lehetőségeinek bővítése (szilárd burkolatú utak, járdák, a közösségi közlekedés igénybevételének akadálymentessé tétele)

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen jelen lévő droghasználat és drogkereskedelem a lakosság szubjektív biztonságérzetét csökkenti, különösen az idősebb korosztály részéről, erősíti az anyagi nehézségeket, mélyszegénységben tartva embereket, veszélyt jelent a gyermekeknek a szerhasználó szülőkkel való együttélés	A droghasználat megelőzésére aktív és széleskörű prevenciós programok működtetése
Az egész településen, de különösen a szegregátumban olyan alapvető infrastrukturális hiányosságok voltak és vannak, melyek hátrányosan befolyásolják a mindennapi életet (aszfaltos út, vezetékes víz, játszótér, gyógyszertár, bölcsőde, művelődési ház stb.)	Pályázati forrásból az infrastrukturális hiányosságok felszámolása: útépités, útfelújítás, játszótérek építése, fejlesztése, mini bölcsőde kialakítása, bővítése, gyógyszertár működtetése, közösségi épület vásárlása, építése stb.
Nincs olyan közösségi tér, ahol roma, nem roma, gyermek, nő, férfi, idős, fiatal és fogyatékkal élő egyaránt, egyenlő eséllyel tud részt venni a település közösségteremtő rendezvényein.	Pályázati forrásból olyan közösségi tér – szabadterei és fedett egyaránt – kialakítása, ahol minden korosztály, minden nemzetiség, minden fogyatékkal élő együtt tud kapcsolódni, szórakozni.
A településen nincs köztemető, mely a falu minden lakosát érintő probléma, mindenkit hátrányosan érint társadalmi, emocionális értelemben.	Köztemető kialakítása. Pályázati forrásból temető kialakítására alkalmas terület megvásárlása, a jogszabályoknak megfelelő infrastruktúra kialakítása (kerítés, víz, ravatalozó stb.)

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az Új Roma Stratégiával (2019-2030) összefüggő feladatok meghatározásáról szóló 1426/2019. (VII. 26.) Korm. határozat 2. pontja szerint a Kormány „a) egyetért azzal, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a „Felzárkózó települések” programjában kijelölt 30 település mellett Csörög, Monor és Nagybárcány településeken fejlesztési programot indítson, valamint felhívja a belügyminisztert, hogy a miniszterelnöki biztos együttműködésével és az érintett miniszterek bevonásával gondoskodjon e három településnek a „Felzárkózó települések” programjába történő bevonásáról a következő fejlesztési feladatok megvalósításával:

aa) Csörög településen közösségi tér kialakítása, komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások kiszélesítése, valamint a gyermekjóléti alapellátások fejlesztése,”

A fejlesztési program elindítása és a fejlesztési feladatok megvalósítása érdekében az Önkormányzat és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat együttműködése indokolt, melynek kereteit és főbb tartalmát együttműködési megállapodásban rögzítettünk.

Csörögben tehát 2020. óta van jelen a Magyar Máltai Szeretetszolgálat, tevékenységük főként a romák, mélyszegénységben élők és a gyermekek célcsoportjára terjed ki, de a település központjában működő Máltaházban figyelemmel vannak a falu egészére, minden lakos igényére.

A Csörögi Ifjúságért Alapítványt az Önkormányzat hozta létre, de 2019-ig nem fejtett ki aktív tevékenységet. A településért és a gyermekek érdekében az Önkormányzat életre keltette az alapítványt, amely sok rendezvényt valósított meg pályázati forrásból. 2023-ban új elnöke lett az alapítványnak, aki aktívan végzi a munkáját, minden lehetőséget megragad arra, hogy forrást szerezzen az Alapítvány működéséhez és aktivizálja a falu közösségét a közös célok megvalósítása érdekében.

Önszerveződő közösségként van jelen az Idősek Klubja, akik rendszeres találkozókon, közös programokkal próbálják összefogni a csörögi időseket.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az Önkormányzat és a roma nemzetiségi önkormányzat között nagyon jó és gyümölcsöző együttműködést sikerült kialakítani, melynek részleteiről és a nehézségekről már a 3.8 pontban szót ejtettünk. Az együttműködést az Njtv. vonatkozó szerinti közigazgatási szerződésben rögzíti a két önkormányzat.

A Csörögben működő gazdasági szereplők kiemelten támogatják a helyi rendezvényeket és a Csörögi Ifjúságért Alapítványt.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Önkormányzatunknak más települési önkormányzattal, társulással az esélyegyenlőség megteremtésére, erősítésére irányuló partnerségi együttműködés nem áll fenn, nincs társadalmi felzárkózást segítő közös program.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Csörög Települési Roma Nemzetiség Önkormányzat működése szinte az összes célcsoportot érinti, éves költségvetése terhére rendszeresen támogatja őket, valamint szervez programokat. Az esélyegyenlőség felszámolását célzó konkrét tevékenységet önállóan nem folytat, de aktívan részt vesz minden ezt célzó programban.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A települést bemutató fejezetben felsoroltuk és bemutattuk azokat a civil szervezeteket és önszerveződő közösségeket, melyek településünkön működnek. Ezek leginkább a gyermekek és az idősek számára nyújtanak tartalmas időtöltést, kínálnak programot, támogatást. Arról nem rendelkezünk információkkal, hogy az esélyegyenlőség szempontjai milyen mértékben érvényesülnek munkájuk során, de ezzel összefüggő panasszal nem keresték meg az önkormányzatot.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szereplők jelenleg nem vesznek részt a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum létrehozása Csörögben nem adekvát és a vonatkozó jogszabályok szerint sem kötelező, a hatékony együttműködést a HEP IT 3. pontjában kifejtettek szerint kívánjuk megvalósítani.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) **a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;**

A helyzetelemzést a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság (a továbbiakban: TEF) által szervezett képzésen részt vett és azon sikeres vizsgát tett köztisztviselő készítette el a Szociális Bizottság tagjaival, továbbá a roma nemzetiségi képviselővel együttműködve. A Szociális Bizottság elnökének megkeresésére a Csörögben dolgozó köznevelési, egészségügyi, gyermekjóléti, szociális és közművelődési szakemberei online módon véleményezték az egyes esélyegyenlőségi célcsoportokkal kapcsolatban feltárt problémákat és a megfogalmazott fejlesztési lehetőségeket.

- b) **az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.**

Az Önkormányzat nem működtet HEP Fórumot, mivel a Szociális Bizottság garanciát jelent arra, hogy az Önkormányzat felelősen irányítsa a HEP elfogadását és végrehajtását. A helyi civil szervezetek és a lakosság együttműködése hatékonyan biztosítható, hiszen a képviselő-testület tagjai folyamatosan kapcsolatot tartanak velük személyesen és egyéb formákban.

- c) **A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.**

A tervezet az Önkormányzat honlapján közzétételre került és az azt tárgyaló üléseken az állampolgárok részvétele biztosított volt.

Az elfogadott HEP az Önkormányzat honlapján hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket az állampolgárok megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A képviselő-testület döntését követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot az Önkormányzat a helyben szokásos módon (hirdetőtábla) közzé teszi, továbbá az Önkormányzat honlapján is elhelyezi.

Az elfogadást követően az Önkormányzat a HEP-et megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az Önkormányzat programját közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Az intézkedési terv az érintett hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósulhat meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A mélyszegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség és a szakképzettség hiánya, ennek ellenére a munkanélküliségi ráta alacsony.	Szorosabb együttműködés az illetékes foglalkoztatási hatósággal a foglalkoztatási és képzési lehetőségek minél hatékonyabb kihasználása érdekében.
	A mélyszegénységgel leginkább a roma lakosság érintett, akik az élet meghatározó területein hátrányos helyzetben vannak	Komplex program, átfogó probléma-kezelési megoldások kialakítása, elsősorban a helyi szereplők együttműködésével
	Az egészségügyi problémák halmozott jelenléte, az egészségügyi, népegészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés nehézkes, jellemző a korai gyermekvállalás.	Az alapellátáshoz és szakellátáshoz való hozzáférés erősítése, a védőnői szolgálat fokozott támogatása, szűrőprogramok szervezése és helybe hozása
	Hiteltartozás és közüzemi számlatartozások miatti eladósodás növekedése, közművek kikapcsolása és a tartozás miatti árverezés egyre gyakoribb	Adósságkezelési program kidolgozása
	Működő roma nemzetiségi önkormányzat hiánya.	Olyan roma képviselők megválasztása, akik hitelesen és kitartóan képviselik a roma lakosságot a nehézségek ellenére.
	A szegregátum infrastrukturális elmaradottsága, a lakásállomány alacsony minősége	Pályázati forrásból emelni az infrastrukturális szintet, biztonságos lakhatást biztosítani a szegregátumból való kitöréshez
Gyermekek	A mélyszegénységből fakadó problémák miatt a gyermekek veszélyeztettsége szinte állandó ezekben a családokban	Az illetékes gyámhatósággal és gyermekvédelmi szervezetekkel való szoros együttműködés és hatékony intézkedések kialakítása, szülői kompetenciák növelése
	Az általános iskolába járás nehézkes mind fizikálisan, mind lelkileg	Helyi általános iskola kialakítása
	Szocializációs és tanulási nehézségek az óvodás korú gyermekeknél	A helyi óvoda fejlesztési feladatainak fokozottabb támogatása, komplex korosztályra szabott fejlesztési program kidolgozása

	A család anyagi problémái miatt a gyermekek hiányt szenvednek olyan dolgokból, melyek más gyermekek számára természetesek	Célzott szociális célú támogatások juttatása a gyermekeknek
	A védőnő hamarosan nyugdíjba megy, így kérdéses, hogy találunk-e új védőnőt, akit a roma és nem roma szülők egyaránt bizalommal fogadnak	Az állammal együttműködve új védőnő kinevezése, jól felszerelt védőnő tanácsadó kialakítása az álláshely vonzóbbá tétele érdekében
	A gyermekvédelmi rendszer szereplőinek együttműködése nem gördülékeny, kevés a jelzés és nem elégségesek a gyermekvédelmi intézkedések	Erősíteni a gyermekvédelmi jelzőrendszert, szorosabbá tenni a tagok közötti kapcsolatot, hatékonyabbá tenni az intézkedéseket
	Nem rendelkezünk elegendő információval arról, hogy az általános iskolákban tanuló csörögi gyermekeket éri-e hátrányos megkülönböztetés	Közvetlen és rendszeres kapcsolatot kialakítani az érintett általános iskolákkal
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők között magasabb	Kifejezetten a nők munkaerőpiacon való elhelyezkedését segítő képzések helyben történő megvalósítása. Családbarát munkahelyek kialakítása helyben.
	Közoktatásból való kimaradás általában fiatalkori terhesség miatt	Felvilágosító programok, főként társadalmi szervezetek közreműködésével, a tanulmányok folytatását lehetővé tevő megoldások kialakítása
	Párkapcsolaton belüli anyagi, fizikális és érzelmi kiszolgáltatottság, veszélyeztetettség	Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, pályázati források kiaknázásával komplex nővédelmi eszközök kialakítása
	Csörögben nem működik bölcsőde, ami hátrányosan érinti a nők foglalkoztatási lehetőségeit.	Pályázati forrásból bölcsőde kialakítása.
	Kevés információval rendelkezünk a nők foglalkoztatásával kapcsolatos nehézségekről, képzési igényeikről	Szorosabb együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal, hatékonyabb kommunikációs csatornák kialakítása
Idősek	Magas az egyedül élők aránya az idős korosztályban, illetve a családtagok távol vannak	Olyan szolgáltatások kialakítása, mely elősegíti a kapcsolattartást, a kommunikációt a célcsoporttal
	Elmagányosodás	Az idősebb korosztályt célzó programok, rendezvények, kirándulások szervezése, aktív közösségi élet fenntartása. Mentális betegség kialakulása elleni programok.
	A korosztály számára nehezebben hozzáférhető az egészségügyi ellátás	Segíteni az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést.
	Csökkent fizikai aktivitás, mozgásszegény életmód okozta szellemi és lelki hanyatlás	A korosztály számára nem megerőltető mozgásformák támogatása

Fogyatékkal élők	Nem rendelkezünk elegendő információval arról, hogy hány fogyatékossgal élő lakos él Csörögben, ezért arról sem rendelkezünk információval, hogy milyen jellegű támogatásra, ellátásra van szükségük	A helyi szereplők, szervezetek összefogásával a fogyatékossgal élők feltérképezése, szükségleteik, igényeik felmérése
	A közszolgáltatásokhoz, egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézkes, mivel Csörögben nem teljeskörű az akadálymentesítettség	Legalább a közintézmények belső akadálymentesítése, a fogyatékkal élők közlekedési lehetőségeinek bővítése (szilárd burkolatú utak, járdák, a közösségi közlekedés igénybevétele akadálymentessé tétele)
Több célcsoportot érintő, település-szintű megál- apítás	A településen jelen lévő droghasználat és drogkereskedelem a lakosság szubjektív biztonságérzetét csökkenti, különösen az idősebb korosztály részéről, erősíti az anyagi nehézségeket, mélyszegénységben tartva embereket, veszélyt jelent a gyermekeknek a szerhasználó szülőkkel való együttélés	A droghasználat megelőzésére aktív és széleskörű prevenciós programok működtetése
	Az egész településen, de különösen a szegregátumban olyan alapvető infrastrukturális hiányosságok voltak és vannak, melyek hátrányosan befolyásolják a mindennapi életet (aszfaltos út, vezetékes víz, játszótér, gyógyszertár, bölcsőde, művelődési ház stb.)	Pályázati forrásból az infrastrukturális hiányosságok felszámolása: útpítés, útfelújítás, játszótérek építése, fejlesztése, mini bölcsőde kialakítása, bővítése, gyógyszertár működtetése, közösségi épület vásárlása, építése stb.
	Nincs olyan közösségi tér, ahol roma, nem roma, gyermek, nő, férfi, idős, fiatal és fogyatékkal élő egyaránt, egyenlő eséllyel tud részt venni a település közösségteremtő rendezvényein.	Pályázati forrásból olyan közösségi tér – szabadtéri és fedett egyaránt – kialakítása, ahol minden korosztály, minden nemzetiség, minden fogyatékkal élő együtt tud kapcsolódni, szórakozni.
	A településen nincs köztemető, mely a falu minden lakosát érintő probléma, mindenkit hátrányosan érint társadalmi, emocionális értelemben.	Köztemető kialakítása. Pályázati forrásból temető kialakítására alkalmas terület megvásárlása, a jogszabályoknak megfelelő infrastruktúra kialakítása (kerítés, víz, ravatalozó stb.)

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol

- a roma nemzetiséghez tartozás nem stigmaként jelenik meg, ahol romák és nem romák békésen élnek együtt.
- a mélyszegénységben élők megismerik és élnek azokkal a lehetőségekkel, melyekkel életszínvonaluk emelkedik,
- a gyermekek biztonságban jöhetnek világra, ahol fejlődésükhöz megkapják a számukra szükséges ellátást és nevelést.
- az idősek aktívan részt vesznek a település életében, ahol a közösség odafigyel az idősekre és mindent megtesz azért, hogy az idősek aktivitása sokáig megmaradjon.
- a nők összeegyeztethetik a gyermekvállalást a munkavégzéssel, ahol a család nem teszi kiszolgáltatottá őket.

- a fogyatékkal élők különös figyelmet kapnak, hogy állapotuktól függetlenül vehessenek részt a település életében.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
In- tézke- dés sorszá- ma	Az intézke- dés címe, megneve- zése	A helyzetelem- zés következté- seiben feltárt probléma meg- nevezése	Az intézkedés- sel elérni kívánt cél	A cél össz- hangja más helyi stratégiai dokumen- tumokkal	A cél kapcsolódása országos szakma- politikai stratégia- kérdésekhez	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés előle	Az intézkedés megvalósításának határ- ideje	Az intézkedés eredményességét mértékár- nyvonal(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénz- ügyi, technikai)	Az intézkedés eredményei- nek fenntart- hatósága	Önkormány- zatok közötti együttműködésben meg- valósuló in- tézke- dés es- tében az együttműködés bemutató- tása
0. Településszintű probléma												
1	Drog nél- küli Csörög	A településen je- len lévő drog- használat és drogkereskedé- lem a lakosság szubjektív biz- tonságérzetét csökkenti, külö- nösen az idősebb korosztály részé- ről, erősíti az anyagi nehézsé- geket, mélysze- génységben tartva embere- ket, veszélyt je- lent a gyerme- keknek a szer- használó szülő- kkel való együtt- élés	A szubjektív biztonságérzet javítása, a drog- kereskedelem és a szerhaszná- lat mértékének csökkentése	Csörög Közbizton- sági és Bűn- megelőzési Konceptci- ója 2023- 2026.	Időügyi Nemzeti Stra- tégia (2010- 2022), (2023- 2024) Új Roma Stra- tégia (2019- 2030)	Drogpreven- ciós programok, elő- adások a közös- ségekben, hogy minél több la- koszt elérjünk. Figyelemfel- hívó cikkek, plakátok az ön- kormányzat on- line felületein és nyomtatott újságjában. (kiegészítő tábl- ázat 2. sor)	polgár- mester	folyma- tos HEP ha- tálya alatt	rendőr- a ségi in- tézke- dés szá- mának csökke- nése, a szubjek- tív biz- tonságér- zet emel- kedése	Pályázati forrá- sok felkutatá- sával pénzügyi forrás terem- tése a közös- ségekben, a szubjektív biz- tonságérzet emelésére, a technikai ki- adásokra (új- ság, plakát), a drogpreven- ciós elődíjazá- sára	A közösségi rendezvények folyamatossá- gával, rendsze- rességével az intézkedés rendszeresen megjeleníthető	nem releváns

2	Esélyes Csörög	Az egész településen, de különösen a szegregáltumban olyan alapvető infrastrukturális hiányosságok vannak és vannak, melyek hátrányosan befolyásolják a mindennapi életet (aszfaltos út, vezetékves víz, játszótér, gyógyszertár, bölcsőde, művelődési ház stb.)	Településfejlesztési Konceptió, Integrált Településfejlesztési Stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Újfelújítás, út-építés, játszótér-kialakítása, fejlesztése, bölcsőde építése vagy kialakítása, közösségi tér kialakítása, ingatlan vásárlása vagy fejlesztése	kiegészítő táblázat 4., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 17., 18., 19. sorok	polgármester	2028. november 28.	aszfaltos utak nagysága, bölcsődéi férőhelyek száma, közösségi tér léte	Pályázatból pénzügyi erőforrás megteremtése a fejlesztésekre	A létrehozott infrastrukturális fejlesztések fenntartása az önkormányzat éves költségvetésében tervezni kell	nem releváns
3	Együtt lenni Csörögben	Nincs olyan közösségi tér, ahol roma, nem roma, gyermek, nő, férfi, idős, fiatal és fogyatékkal élő egyaránt, egyenlő eséllyel részt vehet a falu rendezvényein	nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Közösségi tér kialakítására alkalmas terület, ingatlan felkutatása, megtervezése, megvásárlása	kiegészítő táblázat 16. sor	polgármester	2025. december 31.	szabadtéri és zárt közösségi tér léte	Saját vagyoni elemek felhasználása vagy pályázati forrásból ingatlan megvásárlására pénzügyi fedezet	A létrehozott infrastrukturális fejlesztések fenntartása az önkormányzat éves költségvetésében tervezni kell	nem releváns
4	Örökre Csörögben	A településen nincs köztemető, mely a falu mindenkori lakosát érintő probléma, mindenkit hátrányosan érint társadalmi, emociionális értelemben.	Településfejlesztési Konceptió, Integrált Településfejlesztési Stratégia	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030	Köztemető kialakítására alkalmas terület felkutatása, megtervezése, megvásárlása	kiegészítő táblázat 16. sor	polgármester	2025. december 31.	köztemető léte	Pályázati forrásból ingatlan vásárlása, a köztemető kialakításához szükséges feltelek megteremtése	A létrehozott köztemető fenntartását az önkormányzat éves költségvetésében tervezni kell	nem releváns

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Megéri dolgozni!	A mélyszegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség és a szakértettség hiánya, ennek ellenére a munkanélküliségi ráta alacsony	A foglalkoztatás növelése, a szakértettek számának emelése	nem releváns	Új Roma Stratégia (2019-2030) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Szakképzéssel kapcsolatban a tanfolyamok szervezése, munkaerő toborzó programok, helyi vállalkozók megkeresése	tanácsadók	2026. november 28.	szakképzéssel rendelkezők száma, munkanélküliség csökkenése	Pályázati forrásból lefedés biztosítani a tanfolyamokat a lebonyolított tanfolyam fenntarthatósága nem az önkormányzaton múlik, hanem az azon résztvevőkön	nem releváns
2	Romának lenni nem hátrány	A mélyszegénységgel leginkább a roma lakosság érintett, akik az élet meghatározó területein hátrányos helyzetben vannak	Az esélyegyenlőség javítása, a hátrányok lefaragása	nem releváns	Új Roma Stratégia (2019-2030) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Programok szervezése, szolgáltatásokhoz való hozzáférés támogatása, ügyintézésben segítségnyújtás	Család- és gyermekjóléti Szolgálat	2028. november 28.	szolgáltatások való hozzáférése, javulása, ügyfelek száma	Humán és pénzügyi erőforrás szükséges, normatíva terhére vagy pályázati forrásból	nem releváns
3	Egészség ≠ gazdagság	Az egészségügyi problémák halmozott jelenléte, az egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés nehézséges, jellemző a korai gyermekvállalás.	Az egészségügyi ellátáshoz, szűrővizsgálatokhoz való hozzáférés javítása, felvilágosítás a gyermekvállalás felelősségének tudatosítása	nem releváns	Új Roma Stratégia (2019-2030) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Szűrővizsgálatok, gyermekvállalással összefüggő előadások szervezése	Szociális Bizottság elnöke	2025. december 31.	szűrővizsgálatokon részt vevők száma, az előadásokon részt vevők száma	Pályázati forrásból a szűrővizsgálatok különféle formáit (pl. szűrőbusz) elhozni Csörögbe	nem releváns
4	Tartozások csökkentése	Hitel tartozás és közüzemi számla tartozások miatti eladósodás növekedése, közművek kikapcsolása és a tartozás miatti árverezés egyre gyakoribb	Csökkenjenek a hiteltartozások és közüzemi számla tartozások	nem releváns	Új Roma Stratégia (2019-2030) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Adósságkezelési program létrehozása és működtetése	Magyar Máltai Szervezet	2025. november 28.	védendő fogyasztói státuszú igénylők száma, ingatlanarverések száma	Pénzügyi lefedés a függvényében, költségtérítéses kezeltetése	nem releváns

5	Önkormányzatok	Működő roma nemzetiségi önkormányzat hiánya.	Működő roma nemzetiség önkormányzat létrehozása	nem releváns	Új Roma Stratégia (2019-2030)	A romák felhívása a nemzetiségi választáson való részvétel fontosságára rendezvényeken, plakátokon, előadásokon	roma nemzeti képviselő	2024. december 31.	működő roma nemzetiségi önkormányzat léte	nem releváns	a létrejövő roma nemzetiségi önkormányzat saját költségvetése terhére	nem releváns	
6	Lakható Csörög	A szegregátum infrastrukturális elmaradottsága, a lakásállomány alacsony minősége	A meglévő lakásállomány állapot javuljon, biztonságos lakhatást biztosítani a szegregátumból való kitöréshez	Településfejlesztési Koncepció, Integrált Településfejlesztési Stratégia	Új Roma Stratégia (2019-2030) Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Szociális bérlakások építése	polgármester	2025. december 31.	Szociális bérlakások száma	nem releváns	A megépített lakások fenntartásával kapcsolatos kiadásokat az önkormányzat éves költségvetésében tervezni kell	nem releváns	
II. A gyermekek esélyegyenlősége													
1	Biztonságos gyerekkort	A mélyszegénységéből fakadó problémák miatt a gyermekek veszélyeztetettségi szintje állandó ezekben a családokban	Biztonságosabb légkör teremtése a gyermekek számára, a veszélyeztetettség csökkentése	nem releváns	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Közösségi rendezvény programok szervezése a szegregátumban élő gyermekeknek, sportolási lehetőség biztosításával stabil rendszer kialakítása a gyermekek életébe, Biztos Kezdet Gyerekház létrehozása a szülői kompetenciák növelése érdekében	Csörögi Ifjúságiért Alapítvány	2025. november 28.	sportegyesületben sportoló hátrányos helyzetű gyermekek száma	nem releváns	Pályázati forrásból közösségi, kifejezetten a legszükségesebb gyermekek célzó rendezvények tartása Szintén pályázati forrásból Biztos Gyerekház építése, arra alkalmas ingatlan vásárlása	nem releváns	pályázati források, alapítványi bevételek szükségessége

2	Tanuljunk	Az általános iskolába járás nehézkesebb, mind fizikailag, mind lelkileg	Legalább alsó tagozatos általános iskola	nem releváns	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Kiegészítő táblázat 4. sor és 9. sor	polgármester	2028. november 28.	általános iskola megléte	állami forrás, tekintettel arra, hogy a köznevelés nem önkormányzati feladat	állami feladat-ellátás	nem releváns
3	Iskolaérett gyermekek	Szocializációs és tanulási nehézségek az óvodás korú gyermekek-nél (SNI)	Az tankötelettség eléréseig a gyermekek megkapják azokat a fejlesztéseket, mellyel egyenlő eséllyel kezdenek az iskolát	nem releváns	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Az óvodavezető és a védőnő közösen felmérve a gyermekek fejlesztési szükségleteit, a nehézségek szerint szükséges szakemberek alkalmazásával fejlesszék a gyermekek kiegészítő táblázat 3. sor	óvodavezető	2026. december 31.	tanulási nehézségek küzdő, SNI-s státuszú gyermekek száma	intézményi költségvetésből vagy pályázati forrásból célzott támogatás sokkal biztosítható a szakemberek bérköltsége	legalább 3 év szükséges a mérhető eredményekhez	nem releváns
4	Adni jó	A család anyagi problémái miatt a gyermekek hiányt szenvednek olyan dolgokból, melyek más gyermekek számára természetesen	Célzott természetbeni támogatásokkal ki egyenlíteni a különbségeket	nem releváns	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Fontosabb eseményekhez kötve (pl. iskolakezdés, mikulás, sportfesztelés, sporteszköz) csomagok összeállítása	polgármester	2025. november 28.	összeállított és kiosztott csomagok száma	Pályázati forrásból vagy önkormányzat költségvetése terhére	További pályázati források felkutatásával biztosítható a rendszeres támogatás	nem releváns
5	Csörögő védőnő	A védőnő hamarosan nyugdíjba megy, így kérdéses, hogy talál-	Olyan védőnőt nevezzenek ki Csörögbe, akikben romák és	nem releváns	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Kapcsolattartás a védőnői ellátást biztosító intézménnyel, tájékoztatás és	Szociális Bizottság elnöke	2024. december 31.	új védőnő kinevezése	a bérköltségeket az állam költségvetése terhére	a fenntartás biztosított, hiszen a bérköltség az államot	nem releváns

		lunk-e új védőnőt, akit a roma és nem roma szülők egyaránt bizalommal fogadnak	nem romák egyaránt megbiznak			„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Minden szereplő által elfogadott gyakorlati szakmai értekezletek szervezése a Hivatalban, hatékony kommunikációs csatornák elfogadása	Család- és gyermekjóléti szolgálat	2025. december 31.	gyermekvédelmi jelzések, intézkedések száma	Humánerőforrás adott, pénzügyi erőforrás nem elsődleges, technikai feltételek költségvetés terhére biztosíthatók	terheli, a működéshez szükséges és a helyiség fenntartásának kiadásait az önkormányzat saját költségvetése terhére biztosítja	nem releváns
6	Együtt a gyermekekért	A gyermekvédelmi rendszer szereplőinek együttműködése nem gördülékeny, kevés a jelzés és nem elégségesek a gyermekvédelmi intézkedések	Hatékony és rendszeres kapcsolattartás és együttműködés kialakítása a jelzőrendszer tagjai között, Csörogben működő eszközrendszer kialakítása	nem releváns	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Minden szereplő által elfogadott gyakorlati szakmai értekezletek szervezése a Hivatalban, hatékony kommunikációs csatornák elfogadása	Család- és gyermekjóléti szolgálat	2025. december 31.	gyermekvédelmi jelzések, intézkedések száma	Humánerőforrás adott, pénzügyi erőforrás nem elsődleges, technikai feltételek költségvetés terhére biztosíthatók	a kialakított együttműködés fenntartható, amíg a tagok működnek	nem releváns	
7	Csörögjék a suliban	Nem rendelkezikünk elegendő információval arról, hogy az általános iskolákban tanuló csörögi gyermekeket érintő hátrányos megkülönböztetés	Tudni minden eseményről, amikor a csörögi gyermekeket hátrányos megkülönböztetés éri	nem releváns	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Kapcsolatfelvétellel azokkal az iskolákkal, ahová a csörögi gyermekek járnak, értesítő lap kidolgozása a jelzés egységesség érdekében	jegyző	2027. december 31.	iskolai jelzések száma	humánerőforrás adott, technikai feltételek adottak	a kialakított együttműködés fenntartható, amíg a résztvevők működnek	nem releváns	
III. A nők esélyegyenlősége													
1	Munkát a nőknek	A tartós munkanélküliség aránya a nők között magasabb	növekedjen a nők foglalkoztatottsága	nem releváns	Magyar Nemzeti Fejlesztési Stratégia 2030	Továbbképzések, tanfolyamok szervezése a szakképzéssel, állásbörzék tartása, munkába járás támogatása	Máltaház	2025. december 31.	a továbbképzésben, tanfolyamokon résztvevők száma, állásbörzék száma	pályázati forrás szükséges az oktatók bérének fizetéséhez, az egyéb technikai feltételeket az önkormányzat	a megtartott továbbképzéseknek, tanfolyamoknak, állásbörzéknek nincs fenntartási ideje, pályázati forrásból a	nem releváns	

2	Tanuljatok lányok!	Közoktatásból való kimaradás általában fiatalok terhesség miatt	Legalább az általános iskola elvégzése, szakképesítés, érrettségi megszerzése	nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Általános iskola befejezését, szakképzettség vagy érrettségi bizonyítvány megszerzését tanfolyamok szervezése	Máltaház	2028. november 28.	megszerezett szakképzettek, bizonyítványok száma	biztosítási tudja	munkavégzés támogatása	nem releváns
3	Nem vagy egyedül!	Párkapcsolaton belüli anyagi, fizikális és érzelmi kiszolgáltatottság, veszélyeztettség	Nők biztonságérzetének növelése, a kiszolgáltatottság mértékének csökkentése	nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Felvilágosító előadások, tanácsadások szervezése, információ bázis létrehozása, babamama klub kezretében a nők egymás közötti kapcsolat erősítése	Család- és gyermekjóléti szolgálat	2025. december 31.	segítségkérő nők száma, bántalmazó kapcsolatokból kilépni tudó nők száma	pályázati forrásból pénzügyi és human erőforrás a tanácsadásokhoz, az adatbázis működtetéséhez, a kapcsolattartáshoz, információi háttér az adatbázis kialakításához	tartós pénzügyi fedezet megteremtése esetén fenntartható	nem releváns
4	Munkavállalás anyaként	Csörögben nem működik bölcsőde, ami hátrányosan érinti a nők foglalkoztatási lehetőségeit.	Bölcsőde kialakítása	nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Bölcsőde építése, melynek férőhelyszáma kielégíti a lakossági igényeket kiegészítő táblázat 1. sor	polgármester	2028. november 28.	bölcsőde és férőhelyek száma	pályázati forrásból fedezhető a fejlesztés	az önkormányzat éves költségvetésében tervezni kell az intézmény fenntartásának költségeit	nem releváns
5	Mi kell a nőknek?	Kevés információval rendelkezünk a nők foglalkoztatásával	Adekvát információk arról, hogy a nők mit szeretnének elérni	nem releváns	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Szakemberek segítségével tanácsadás, megbeszélések szervezése	Máltaház	2025. november 28.	naprakész információs adatbázis	pályázati forrásból pénzügyi és human erőforrás a tanácsadásokhoz, az adatbázis kialakításához	tartós pénzügyi fedezet megteremtése esetén fenntartható	nem releváns

	kapcsolatos ne- hézségekről, kép- zési igényeikről	érni a képzeti- ség és a munka- vállalás terén	Idősharát Önkor- mányzat pá- lyázati anyaga	Időügyi Nem- zeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024),	vezése, lehető- ségek felkuta- tása	közmű- velődési munka- társ	2025. novem- ber 28.	civil szer- vezetként történő be- jegyzés	a bejegyzés- hez kapco- solt kiadá- sokhoz pá- lyázati forrás felhasználása	a civil szerve- zet saját forrá- sából a műkö- dés fenntart- ható	mán erőfor- rás a tanács- adásokhoz	nem releváns
IV. Az idősök esélyegyenlősége												
1	Magas az egye- dül élők aránya az idős korosz- tályban, illetve a családtagok távol vannak	Időseket tömő- rítő civil szerve- zet létrehozása (Idősök Klubja), mely te- kapcsolatot te- remt és tart az idősökkel, ösz- szehozza őket és igényeiket, problémáikat becsatornázza az önkormány- zat felé	Idősbarát Önkor- mányzat pá- lyázati anyaga	Időügyi Nem- zeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024),	A helyi idősök felkutatásával, aktív idős ko- rúak bevonásá- val kialakítani egy olyan kö- zösséget, amely képviseli őket, valamint amely- ben odafigyel- nek egymásra, rendszeres és szoros kapco- latban vannak kiegészítő táb- lázat 5. sor	közmű- velődési munka- társ	2025. novem- ber 28.	civil szer- vezetként történő be- jegyzés	a bejegyzés- hez kapco- solt kiadá- sokhoz pá- lyázati forrás felhasználása	a civil szerve- zet saját forrá- sából a műkö- dés fenntart- ható	mán erőfor- rás a tanács- adásokhoz	nem releváns
2	Elmagányosodás	Tartalmas együttlétek a korosztályba tartozókkal, le- hetőség szerint a többi korosz- tállyal együtt is	nem rele- vans	Időügyi Nem- zeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024),	Idősök számára kirándulások, kulturális prog- ramok szervez- zése, korosztá- lyok közötti „át- járás” megte- remtése, bevo- násuk a közös- ségi rendezvé- nyek lebonyolí- tásába kiegészítő táb- lázat 5. sor	közmű- velődési munka- társ	2028. novem- ber 28- ig fo- lyama- tos	programok száma, a közösségi rendezvé- nyek lebo- nyolításá- ban részt vevő idő- sek száma	Pályázati forrás szül- kések a kö- böl tartható fenn, civil szervezetek bevonásával, az önkormány- zat saját for- rása	eisőrsban pá- lyázati forrás- ból tartható fenn, civil szervezetek bevonásával, az önkormány- zat saját for- rása	nem releváns	
3	Maradjunk egészsé- gesek	Az egészség- ügyi ellátáshoz, szűrővizsgála- táshoz való látás	nem rele- vans	Időügyi Nem- zeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024),	Helyi fiók- gyógyszertár nyitása lehető- ségének vizsgá- sége	Szociális Bizottság el- nöke	2026. decem- ber 31.	szűrőprog- ramok száma	Pályázati forrásból fe- dezhető a közösségi	Állandó költ- ségvetési fede- zet megterem- tése vagy pá- lyázati forrás	nem releváns	

2	Mindenki eljuthasson oda, ahová menni szeretne	A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés nehézkes, mivel Csörögben nem teljes körű az akadálymentesítettség	A fogyatékkal élők olyan esélyel tudják igénybe venni a köz- és egyéb szolgáltatásokat	nem releváns	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Akadálymentesen megközelíthető és használható intézmények kialakítása, a közönségi rendezvények hozzáférhetősége tétele a célcsoport számára	polgármester	2028. november 28.	akadálymentes épületek, intézmények száma, a rendezvényeken résztvevő fogyatékkal élők száma	Pályázati forrás igénybevétele az akadálymentesítéshez, a táblák elkészítéséhez	Pályázati források folyamatos keresése, a fenntartáshoz szükséges előirányzat tervezése az önkormányzat mindenkori költségvetésébe	nem releváns
---	--	---	--	--------------	---	--	--------------	--------------------	--	---	--	--------------

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a HEP-et valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek a HEP-ben részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a HEP IT-ben szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet, mely nem új fórum, hanem a Képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában feladatkörrel kijelölt bizottság, vagyis a Szociális Bizottság, a bizottság mindenkori elnökének felelősségével.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A HEP készítésére vonatkozó sablon szerint a társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosság szám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

Tekintettel arra, hogy a vonatkozó jogszabály nem teszi kötelezővé a HEP Fórum létrehozását, így Csörögben a fent leírtaktól eltekintve a HEP elfogadása céljából a Szociális Bizottság feladata, hogy a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáit beazonosítsa, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazza, azokat összehangolja.

A Szociális Bizottság elnöke a tárgykörben tartott ülésre a következő személyeket/szervezeteket hívja meg elsősorban:

- a település polgármestere,
- a település jegyzője,

- helyi nemzetiségi önkormányzat(ok) elnöke,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottság(ok) elnöke,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- a településen működő – a HEP célcsoportjai kapcsán érintett – civil szervezetek és egyházak képviselői,
- a HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői.

A Szociális Bizottság az ülésen megvitatott és elfogadott HEP-et terjeszti a Képviselő-testület elé elfogadásra.

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A HEP megvalósulását, végrehajtását a Szociális Bizottság ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek beszámolója alapján.

3.4 Nyilvánosság

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a HEP nyilvánosságra hozatala is.

A nyilvánosság biztosítása érdekében a Szociális Bizottság nyilvános ülésén tájékoztatja az érintetteket a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről Csörög döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja és helyi újságja áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

A HEP-ben foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében a Szociális Bizottság feladatai az alábbiak:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása,
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az HEP-ben foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a Szociális Bizottság – a partnerekkel együtt – megvizsgálja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatot készít annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

A Helyi Esélyegyenlőségi Programot a Szociális Bizottság nyílt ülésén megtárgyalta, az ülésen a helyi szereplőkkel a szakmai és társadalmi vitát lefolytatta, az elhangzottakat a HEP IT-be beépítette és a HEP-et az ülésen elfogadottak szerint terjesztette a Képviselő-testület elé.

Csörög Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot és a részét képező intézkedési tervet megvitatta és – a HEP mellékletét képező – 75/2023. (XI. 28.) számú határozatával elfogadta.

Csörög, 2023. november 28.

Szorcsik József
polgármester

KIVONAT

Csörög Község Önkormányzat Képviselő-testületének

2023. november 28-án (kedd) 09.00 órakor

megtartott rendes nyílt üléséről

6. napirendi pont: Csörög Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadása

Szorcsik József polgármester megállapítja, hogy a képviselő-testület 7 igen szavazattal, 0 ellenszavazattal és 0 tartózkodással, egyhangúlag elfogadta az alábbi határozatot:

Csörög Község Önkormányzat Képviselő-testületének 75/2023. (XI. 28.) számú határozata Csörög Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjáról

Csörög Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a 2023. november 28. napjától 2028. november 28. napjáig tartó 5 évre Csörög Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programját a határozat melléklete szerint elfogadja.

Felkéri a polgármestert, hogy – együttműködve a Helyi Esélyegyenlőségi Programban megjelöltekkel – a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében meghatározottakat hajtsa végre.

Felkéri a jegyzőt, hogy gondoskodjon a Helyi Esélyegyenlőségi Program helyben szokásos módon történő közzétételéről, valamint küldje meg a Társadalmi Esélyegyenlőségi Főigazgatóságnak.

Határidő:	2023. november 30.
Felelős:	polgármester
Végrehajtást végzi:	jegyző

Szorcsik József s. k.
polgármester

Kiskuti Petra s. k.
jegyző

A kivonat hitelül:

Kiskuti Petra
jegyzőkönyvvezető

